

Francuzai išejo prie Verduno

Kaizeris randasi Somme apskrityje

Nesiseka Suvienytų Valstijų militaristams

Anglai rengiasi prie atakavimo trečiosios vokiečių linijos

MUSIAI PRIE VERDUNO.

PARYŽIUS, liepos 20. — Francuzai skelbia, kad smarki karnada eina Verduno apskrityje, ir ypač prie kalvos 304. Francuzai padarė tame apskrityje šokišką progresą Fleury apylinkėje.

KAIZERIS SOMME APSKRITYJE.

BERLINAS. — Oficialės žinios patvirtina, kad kaizeris šiuo laiku randasi Somme apskrityje, ypač šalia Verduno, kaip ginties prieš anglų-vokiečių ėjimą pirmyn. Kaizeris lanko ligonines, laiko prakalbas kareiviams stengdamasis pakelti jų upą.

NESISEKA MILITARISTAMS.

WASHINGTONAS, liepos 20. — Suv. Valstijų karės departamentas išleido pranešimą apie pasekmes rekrutų ėmimo į milicionierių ir reguliarių armijos tarpą. Nežiūrint visos kapitalistų spaudos agitacijos, nežiūrint visų apgarsinimų ir šauksmų į patriotiškus jausmus, Amerikos darbininkai labai povaliu stovja kariuomenės eilėse. Ir karės departamentas praneša, kad truksta dar 60,000 kareivių iki tos skaitlinės, kurią tikėtasi sumobilizuoti. Kariškieji valdininkai sako, jog mažiausia reikalinga da 100,000 milicionierių, idant galima būtų sakyti juos esant reikalingai karės stovio skaitliui. Bet iš kur paimti.

IŠ TRANSEJŲ.

LONDONAS. — Pora dienų atgal buvo paskelbta, kad anglai laimėjo dalį trečiosios vokiečių transejų linijos. Vienok jie negalėjo susyk užsilikti ten ir pasitraukė. Bet tuo pačiu laiku artilerijos ugnis rengia dirvą platinoms pėstininkų atakoms, kurios, reikia manyti, bus žiauresnės, negu atakos pirmųjų dviejų linijų.

Kad turėjus nors menkiausią supratimą (o juk tikrą supratimą nedalyvavęs mušiuose bėgu kas gali turėti) apie tai, kokių

laukiama mūsų trečioje linijoje, korespondentai paduoda aprašymus susirėmimų, ištikusių prie užėmimo pirmųjų dviejų linijų. Anot jų, anglų artilerijos spēka pasibaisėtina. Po apšaudymo iš apkašų ir sudrutinimų lieka tik griuvėsiai. Bet tuo dar mušis ne užsibaigia. Tai tik apvaloma vieta skerdynėms. Dabar prasižėda mušiai ranka rankon po žeminėse trensejose. Priešai kaujasi visišką tamsoj nei plėšrų žvėrį, įsikibdami vieni kitiems į gerkles, žudydami rankinėmis granatomis ir savo "priešus" ir patį žudami nuo tų pačių granatų. "Tamsoj — sako korespondentas — matosi tik priešų akys, dengiančios ugnimi. Dažnai kareiviai imasi visu, kuo tik gali — net dantimis."

VILLAI STOKA GINKLŲ.

EL PASO, Texas, liepos 20. — Generolas Francisco Gonsales praneša, kad jo kariuomenė sušėmus nemažai banditų, Jimenez mušų, atkirstų nuo svarbiųjų Villos spēkų. Intiniai visi tvirtina, kad Villai truksta amunicijos ir ginklų.

RUSAI HUNGARIJOJ.

LONDONAS, liepos 20. — Pasklydo gandas, kad rusai perejo Karpatus kalnus ir įsiveržė Hungarijoje. Tuli tam užginčija. Bet dauguma mano, jog gandas yra teisingas, nes jau prieš keletą dienų buvo pranešimų, kad rusų kavalerija užėmus keturis svarbiuosius kalnų perėjimus, vedančius į Hungariją. Įsiveržėliais vadovauja generolas Leitechitzky.

RUSŲ PRANEŠIMAI.

PETROGRADAS, liepos 20. — Karės štabas pažymi, jog rusų pėstininkai Galicijoje maršuoja Karpatus linkui. Toliaus į šiaurę, pelkių apygardoje, austrai-vokiečiai buvo bemėginę pradėti kontrataką, bet susyk tapo sudėliakyti. Rygos fronte eina artilerijos mušiai, kaip lyginai tik artilerija veikia ir prie Stokholmo ir prie Stokholmo.

ANGLAI ATSIĖMĖ PRARASTAS POZICIJAS.

LONDONAS, liepos 20. Anglų pranešime sakoma, kad jie atsiėmė iš vokiečių prarastas utarūnke savo pozicijas Longueval kaime ir Delville miške.

Po atkakliausio mušio, kuris siautė visą naktį, vokiečiams pagaliaus pavyko apsiginti minėtos vietose. Bet tuojaus anglai padarė kontrataką ir vokiečiai tapo išmesti lauk.

VILLISTAI UŽPUOLĖ TRAUKINI.

CHIHUAHUA, Mexico, liepos 20. — Buryš Villos banditų užpuolė traukinį arti Santa Isabel. Banditai tapo atmušti, o aštuoni suimti. Jie bus atiduoti karės teismui. Badas, sakosi banditai, privertęs juos užpulti traukinį, kuriame jie nesitikėję užtikti kareivių.

SVARBI VALANDA RUBSIUVIŲ TARYBOSE NEW YORKE.

NEW YORKAS. — Rubsiuvių pramonininkų ir streikininkų unijos atstovų konferencijoj atėjo svarbiausia derybų valanda. Rubsiuviai streikininkai reikalauja, idant fabrikantai sutiktų atiduoti pirmenybę unijos darbininkams prieš nepriklausančius prie unijos. Samdytojai nesutinka. Bet ir streikininkai yra pakla. Bet ir streikininkai pasirengę pertraukti derybas, negu atsisakyti nuo šito reikalavimo punkto. Gompersas irgi sako, jogei jokios sutarties negali būti tarp bosų ir darbininkų, jei nepripažįstama kalbamo reikalavimo.

VOKIEČIAI SUSILAUKĖ SUSTIPRINIMŲ.

LONDONAS, liepos 20. — Anglai sako, kad vokiečių užpuolimuose ant anglų pozicijų prie Bazentin kaimo buvo daug naujų kareivių, sutraukti čia iš kitų vietų. Ir vienok vokiečiai nieko nelaimėjo.

Anot laikraščio Morning Post pranešimo, anglai paleidžia į vokiečių transejas po 500,000 šuvių kasdien, o iš viso nuo pradžios užpuolamojo judėjimo išsauta jau į 10,500,000 kanuolinių šuvių.

AMERIKOS KARIŠKI LAIVAI PALYDĖS DEUTSCHLAND'Ą.

WASHINGTONAS, liepos 20. — Anot vieno Suv. Valstijų laivyno valdininko žodžių, vokiečių submariną, atplaukusią į Ameriką, palydės vienas ar du Suv. Valstijų kariški laivai tris mylias, kad jos neužpultų dabojantįs pagal Virginiją anglų laivai dar Amerikos vandenys. Tenai gi jau Deutschland turėsiąs rūpintis patsi savo saugumą.

Eina gandas, jog Deutschlandu važiuosias vienas amerikietis, idant anglai, jei kaip, nepaskandintų submarinose be perspėjimo.

TALKININKAI KONFISKAVO S. VALSTIŲ KRASĄ.

BERLINAS, liepos 20. — Pranešama, kad talkininkai konfiskavę Suv. Valstijų krasą, vežtą iš New Yorko danų laivais Frederick VIII ir Oscar.

ITALAI PAMĖ KALNĄ.

RYMAS, liepos 20. — Nauju laimėjimu italai aplaikė Posinoklonio apskrityje paimdami Corono Del Coston pozicijas.

Rusai perejo Karpatus

ISIVERŽĖ Į VENGRIJĄ

LONDONAS, liepos 19. — Iš Petrogrado laikraščiai Star pranešama, kad rusų armija perejo Karpatus kalnus ir dabar yra Vengrijoje. Vengrijoj jau rusai padarė vienos dienos ėjimą (10-30 verstų).

3 RUSŲ TRANSPORTINIAI LAIVAI PASKANDINTI.

KONSTANTINOPOLIS, liepos 19. — Oficialiai paskelbta, kad pojuriniai laivai rytinėj dalyj Juodųjų jurų paskandino tris rusų transportus.

SUV. VALSTIJOS PROTESTUOS PRIEŠ TALKININKUS.

WASHINGTON, D. C., liepos 19. — Anglija ir jos talkininkės paskelbė, kad jos įtrauks ant "juodojo lapo" visus Suv. Valstijų ir Pietinės Amerikos firmas, kurios pirkliauja su Vokietija ir su tomis firmomis ateityje neturės jokių prekybinių ryšių. Dėl to Suv. Valstijos rengiasi pasigusti Anglijai ir jos talkininkams smarkų protestą.

NEVALGĖ 19 DIENŲ.

GENEVA, Ohio, liepos 20. — Dr. H. G. Huffman, dentistas iš Youngstown, išbuvo 19 dienų nevalgęs. Prieš trejus metus daktarai nulėmė jam mirtį, kadangi su jo viduriais buvo kas tai negerai. Tuomet jis pasninkavo 47 dienas ir paliko gyvas. Pervai vėl Huffman išbuvo nevalgęs 81 dieną, o šimet — 17 dienų.

ANTRAS POJURINIS LAIVELIS AMERIKOS VANDENYSE

NEW YORK, liepos 19. — Iš ištikimų šaltinių gauta žinia, kad antras vokiečių prekybinis pojurinis laivelis "Bremen" jau yra Amerikos vandenys ir plaukia į Bridgeport, Conn.

AUSTRAI SUĖMĖ 300 RUSŲ.

VIENNA, liepos 20. — Pietuose nuo Delatyn austrai atmušė atgal rusus, persikėlusius per upę Pruth. Suėmė jie da čia 300 jų nelaisvėn.

ANGLIJA BOIKOTUOS AMERIKOS FIRMAS.

LONDONAS, liepos 20. — Anglijos valdžia paskelbė vardus 70 ar 80 Amerikos kompanijų, su kuriomis Anglijos gyventojams bus uždrausta varyti biznį. Po boikotu pateks firmos, kurių vyriausios kontoros arba kurių kontrolė yra Vokietijoje ir vokiečių firmos, įkorporuotos Amerikoje. Šiaip su Suv. Valstijų gyventojais ar firmomis varyti prekyba nebus draudžiama.

KESINOSI NUŠAUTI SOCIALISTŲ ATSTOVĄ.

BUENOS AIRES, liepos 20. — Birželio 20 dieną nepažįstama ypata šovė du sykiu į d-rą Juan B. Justo, socialistų laikraščio redaktorių ir vieną intektingiausių Argentinios respublikos parlamento narių. Piktadaris pabėgo. Justo sužeistas.

BULOTOS-ŠIMKAUS DEBATAI

Vakar Waterburyje debatavo Bulota su Šimkum apie Lietuvii Draugiją

Bulota sukritikavo Šimkų

Specialė "Naujienu telegrama.

WATERBURY, CONN
July 19.—

Vakar Waterburio gyventojai turėjo didelę pramogą. Ivyko senai lauktieji ir vietinių draugijų iniciativa parengtieji debatai tarpe advokato A. Bulotos ir Lietuvii Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti atstovo vargonininko St. Šimkaus. Publikos buvo nepaprastai daug. Salėje buvo keletas atstovų nuo įvairių srovių laikraščių: Pruseika, Norkus, Karuža, Rimka ir Bajoras. Bulota faktais sumušė Šimkų į dulkes. Tarp kitko jisai prirodė, kad pirmasis amerikiečių aukas Lietuvii Draugijai, dabar pamatė, kame tiesa, ir pasidarė Bulotos šalininkimui Vilniuje ir amatų mokyk-

lai, o ne šelpimui nukentėjusių nuo karės. Tautininkų Sendaros kuopos pirmininkas už triukšmingą elgimąsi laike debatų tapo prašalintas iš salės. Šimkui į pagelbą šoko vietinis tautininkų šūlas salūnininkas Povilaika, ir Karuža (tur-but Romano Karužos brolis), bet jie gavo vėjo ir nusiramino. Didžiama publikos aiškiai pritarė Bulotai ir plojo jam delnais. Pabaigoje Šimkaus šalininkai intaisė "kacių koncertą," bet tas juos tiktaigalutinai sukompromitavo. Pasirodė, kad argumentais jie savo pusės neatlaiko. Daugelis žmonių, kurie pirma simpatizavo Šimkui ir jo atstovaujamai Draugijai, dabar pamatė, kame tiesa, ir pasidarė Bulotos šalininkais.

MILICIJA MALŠINS LA SALLE DARBININKŲ STREIKĄ.

LA SALLE, ILL., liepos 20. — Kovai prieš darbininkus La Salle kapitalistai, cemento fabriku savininkai, pasišaukė miliciją. Milicija išsautka sulaužymų 1,200 cemento fabriku darbininkų streiko.

Streiko vedėjų pasakojimu, tarp darbininkų ir streikių, kurie varo savo kovą jau 9 savaitę, ištikęs susirėmimas aciū policijos priekaboms. Policija užsimanė areštuoti darbininką, piktavusį fabriku už trijų bloku nuo streiku apimtos vietos. Tuomet kitas streikininkas surikęs: "Už ką jus areštuojate tą žmogų?" Policistas vietoj atsakymo sviedė jam lazda galvon. Ištiko sumišimas. Ir tatai davė progą kapitalistams išsautki miliciją streiko vieton. Patsai net Illinois valstijos gubernatorius atvyko ten.

Kad taip už darbininkus kas užsisotų. O jų padėjimas ten yra blogiausias. Darbo laikas tęsiasi po 11 val. dienų. Atlyginimas gi visai menkas—po 17½, 16 ir net 15 c. į valandą. Darbo sąlygos baisios — nesveikos, apsiėjimas su darbininkai nepa-keičiamas, žmogus už žmogų nelaikomas.

Darbininkai didžiuoj susideda iš lietuvii, lenkų, rusų ir kitų svetimtaučii. Amerikečiai yra užveidžėtojai, formanais.

SMARKŲ GINČAI SUVIEN. VALSTIJŲ SENATE.

WASHINGTONAS, liepos 20. Karšti ginčai buvo Suv. Valstijų senate del nepaprastai didelių išlaidų kariškamjam Suv. Valstijų laivynui. Senatoriai Borah ir Lewis gynė bilių, o senatoriai Thomas, Wardaman ir Works išrodinėjo nereikalingumą tiek daug pinigų kariškų laivų budavojimui. Pagalios priimta rezolucija, idant laivyno sekretorius Daniels duotų smulkesnę išlaidų dų šamatą.

O R A S

Chicagoje ir apylinkėse šandie — Giedra, kiek šalčiau, nepastovūs vėjai; temperatūra vakar augščiausia 89, žemiausia 75.

SUSTREIKAVO GELEZINKELIŲ DARBININKAI.

HARRISBURG, liepos 20. — Keletas dienų atgal sustreikavo vietiniai gatvekarių darbininkai, nes kompanija atsisakė išpildyti jų reikalavimus. Kompanija parstraukė streiklauzių. Darbininkai iki šiol turėdavo dibi šitokiomis sąlygomis: trakmonai gaudavo po 13½ centų valandoj, konduktorai ir motormanai po 21c.; pirmiemsiems reikėdavo išdirbti 12 val., o antriemsiems dažnai po 20 valandų paroje. Be to, kaip konduktorai, taip motormanai neturėdavo kur prisėsti, visą laiką jiems prisedavo stovėti.

SKUNDŽIAM TEISMUI KATALIKŲ KUNIGAI SUOKALBIU, ŠMEIŽIAIS IR KREIVA PRISIEGA.

NEW YORKAS, liepos 20. — New Yorko mayoras Mitchel apskundė teisman keletą katalikų kunigių su jais ranka rankon einančių svietiškių žmonių. Jiems primetama suokalbiam, šmeižimai ir prisiegos laizymas. Dabar eina peržiurėjimas, ar tāsai skundas turi pamatą. Jei pasirodys kad taip, kunigai ir jų draugai atsidurs ant kaltinamųjų suolo.

NEPATAIKĖ.

NEW YORKAS. — Du žmonės sulaikė ant gatvės detektiva ir pasiulė jam nusipirkti iš jų pigiai auksinį laikrodį. Detektivas sutiko ir paprašęs eiti kartu, nuvedė juos į policiją. Čia gi padarius pas nepažįstamus "kupčius" kratą, rasta daug brangių dalykų. Abudu areštuoti.

65 LAIVAI SULAIKYTA.

WASHINGTONAS, liep — Bėgiu tik vienos pirmos mėnesio savaitės neleista vams vežti žmones į piktas. Laivuose buvo perdaug žmonių prigrusta. Bijota, kad neatiskartotų tokia pat nelaimė, kokia ištiko pervai laivą Eastland Chicagoje.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS."

"NAUJIENŲ" SAVAITĖ

Kad pasižiūri žmogus į šiandieninį viešąjį Amerikos lietuvių gyvenimą ir į jų veikimą tai pamatai, kad visi ir visur juda kruta. Kiekviena partija ir srovė pasinaudodama taja proga ir situacija, kokią sudarė pastaruoju laiku tarpe Amerikos lietuvių didysis Europos karas, butinai stengiasi išplatinti savo veikimo ribas. Dirba socialistai, dirba ir tautininkai. Bet bene didžiausį veikimą pastaruoju laiku savo partijai sustiprinti ir didesnei intekmei į Amerikos lietuvių visuomenę įgyti parodė klerikalai.

Nors jų srovė, arba, kitaip sakan, klerikalioji partija be abejonės iš tamsesniųjų ir mažiau susipratusiųjų elementų susideda, bet jų vadovai — kunigai, kurių pilnos lietuvių klebonijos ir kurie iki šiol be savo pilvų aginimo nieko daugiau ir neveikė, pastaruoju laiku deda visas savo pastangas, kad tiktai sutrauktų po savo juodais ilgais skvermais didesnę skaitlių Amerikos lietuvių ir įgijus į juos didesnę intekmę.

Išdalies, galima sakyti, tas darbas jiems jau pasisekė. Tamsesnieji lietuvių elementai patikę jų žodžiams ir nesuprasdami dalykų stovio, nežinodami tikrojo kelio, vedančio geresnei ateitin, be jokio pasipriešinimo leidžiasi įsitraukti save į visokias broctvines organizacijas ir uždengti savo akis tamsiu uždangalu, per kurį, be altorio ir be prie jo stovinčio kunigo daugiaus nieko ir negali matyti. Nėra reikalo ką nors plačiau apie tą klerikalų veikimą pasakoti, nes kiekvienas, kur nors kiek viešąjį lietuvių gyvenimą pažįsta, tą aiškiai pastebi. Pažiūrėkime tik, kiek klerikalai pastaruoju laiku prisisteigė visokios rūšies draugijų ir organizacijų iš tamsesniųjų elementų kovai su progresu. Kiek jie jau prisisteigė visokių laikraščių savo reikalams ginti ir dar vis ketina naujų steigti. Jie pasiryžę savo spauda butinai užkariauti visas didesniąsias lietuvių kolonijas, ir paimti jas savo skirtingon globon. Užtaigi mes, progresyvioji Amerikos lietuvių visuomenės dalis, turime butinai pasirūpinti užkirsti tam klerikalų besiskėtimui kelią, neduoti įleisti giliai jų juodos politikos šaknims į lietuvių visuomenę.

Kaip ir kokiū būdu galima pasiekmingiau kovoti su klerikalizmu? Ar reikia ir mums, pirmiejiems ir socialistams, tvirti kokių nors naujų draugijų, naujų organizacijų? O gal reikia įsteigti daugiau socialistiškų laikraščių?

No ne. Naujų organizacijų ir naujų laikraščių mums nereikia. Mes jau turime jų, mano nuomone, — pakankamai. Tikta mes turime, kiek išgalėdami, remti juos visus ir platinti lietuvių visuomenėje. Tai geriausias mums įrankis kovoje su siaučiančiu klerikalizmu. Iš patyrimų esame jau įsitikinę, kad kur tiktais socializmo idejos spindulys paliečia kokį nors, kad ir labai dar tamsų, kampelį, ten jau klerikalizmui — siaura pasidaro. Iš tautininkų laikraščių, kaip artimų klerikalų talkininkų, nėra mums ko gera laukti.

Nors aš visados prisilaikau tos nuomonės, jogei mūsų šventa pareiga yra remti ir platinti visus socialistiškiausius laikraščius, neatsižvelgiant į tai, kam jie priklauso: ar socialistų partijai, ar kokiai nors bendrovei arba kooperacijai, ar pavieniems žmonėms by tik jie sutinka su socializmo principais ir nėra priešingi klesų kovai ir darbininkų judėjimui. Bet šita savo straipsnelį aš noriu atkreipti į pirmutinio lietuvių socialistų dienraščio "Naujienu" skaitytojus, simpatizatorius, o ypatingai jų bend-

rovės dalininkus.

Kada buvo pradėta kalbėti apie įsteigimą "Naujienu", tada mūsų priešai ir net daugelis mūsų pačių manė, kad tai tik tuščia svajonė. Bet ačiū nenuilstančiam kaikiurių draugų pasidarbavimui įsikūrė gana skaitlinga bendrovė ir "Naujienu" atsirado. Už kiek laiko nutarta "Naujienu" išleidinėti kasdien, tad vėl mūsų priešai delnus trynė iš džiaugsmo, manydami, kad tai prieš mirtį. Kiti, norėdami užbėgti už akių, ir savo bankinius organus pavertė dienraščiais. Bet tai visos tos jų pastangos nieko neužkenkė. "Naujienu" augo ir plėtojosi ir šandien daugelis mūsų lietuvių darbininkų džiaugiamės ir didžiuojamės susilaukę tokio didelio ir turiningo dienraščio "Naujienu". Didžiuojamės tuo, kad mes, nuskurę darbininkai, neturėdami bankų nė kapitalų, galėjome įsteigti ir palaikyti tokį didelį dienraštį, kuomet tuo tarpu šalia mūsų pasirodžiusieji bankiniai dienraščiai jau senai sustojo eję.

Taip, tikrai turime kuo pasidžiaugti, nes atlikome darbą milžinišką, kuris reikalavo nemaža kapitalo ir daugeliui mūsų išsėmė daugybę energijos ir spėkų. Bet tai dar nereikia, gerbiamieji, kad mes jau galime, kaip tie Lietuvos kaimiečiai po sunkių vasaros darbų, rudens sulaukę, savo nuilsusias rankas ir kojas susidėję ramiai silsėties. No, ne. Mums dar neatėjo tas malonus pailsio laikas. Mes dar turime daug, labai daug dirbti ir energijos aukoti, kol galėsime kiek lengviau atsikvėpti. Prieš mus dar tebistovi neapskaidoma daugybė darbo, kuris neatidėliojant tolesniam laikui reikia atlikti. Ir jeigu mes tiktai nors valandėlei, ypatingai pastaruoju laiku smarkiai siaučiant klerikaliskajai reakcijai, nuilstumėm savo rankas ir sustotumėm dirbė, tai greitai laiku tas mūsų pradėtasis milžiniškas darbas, prie kurio mes jau tiek daug trisio ir energijos išsekvojome ir iš kurio šandien netiktai kad mes patįs, bet ir plačioji Amerikos lietuvių visuomenė džiaugiasi, pavirstų niekais ir, kaip dumai ore vėjo blaškomi, išnyktų. Užtaigi aš ir kreipiuos šiais keliais žodžiais į jus visus, gerbiamieji vienintelio mūsų dienraščio "Naujienu" skaitytojai, simpatizatoriai, o ypatingai bendrovės dalininkai, sakydamas: nenuleiskime rankų ir neprisleiskime apimti save saldziam nuveiktu darbu miegui, nes mums dar nelaikas svajoti apie "nuveiktus darbus." Bet sukurskime dar smarkiau dirbti dienraščio "Naujienu" labui. Ir jeigu mes visi, kaip vienas, tai yra: "Naujienu" skaitytojai, bendrovės dalininkai ir šiaip geros valios lietuviai darbininkai sukrustume nors kiek smarkiau pasidarbuoti "Naujienuoms", kad ir vieną savaitę, tai yra, pašvęstume jų paplatinimui vienos tiktai savaitės liuosą nuo darbo laiką, tad mūsų darbo vaisiai, be abejonės, tuojau pasirodytų. Tikta pagalvokime gerai, jeigu mes visi per tą pašvęstą savaitę "Naujienu" platinimui gautume tiktai po vieną naują "Naujienuoms" skaitytoją, ir tai labai didelį žingsnį padarytume pirmyn, nes tai paskleistume daug grynos apšvietos tarp Amerikos lietuvių visuomenės ir sykiu suteiktume nemažą moralę ir finansinę pasipirtį pačioms "N-noms". O juk surasti per savaitę laiko, ypatingai dabartiniu vasaros metu dalyvaujant visokiuose piknikuose, išvažiuavimuose ir tt., kiekvienam nors po vieną "Naujienuoms" naują skaitytoją, tai jau visiškai nesunku. Ypatingai tuo butinai turėtų pasirūpinti bendrovės dalininkai.

Kaip kas iš "Naujienu" Bendrovės dalininkų ir šiaip "Naujienu" platintojų gali paklausti manęs: Kogi dabar truksta mūsų dienraščio "Naujienuoms"? Juk suorganizuota bendrovė gana skaitlinga ir dar vis naujų bendrovės dalininkų prisideda. Redaktorai ir kiti darbininkai, dirbantys "Naujienuose", taipgi savo vietai atsako ir su neišsėmama energija. O skaitytojų ir remėjų "Naujienu" turi nei kiek nemažiau, bet dar daugiau už kitus lietuvių laikraščius, taigi ko dar joms truksta? Ir kame čia tas butinas reikalas?

Tiesa, "degančio reikalo" kol kas dar, ištikrųjų, nematome, nes viskas eina normalėmis vėžėmis. Bet juk nelaikas mums bus griebties darbo tada, kada gali pasirodyti, jog jau galas su galu nebesueina. Patyrimai mums rodo, jog laikraščiams pastaruoju laiku yra kur kas sunkiau versties, negu kada nors pirmiau buvo. Mes žinome, kad angtus dienraščiai, kurie turi net šimtus tukstančių skaitytojų ir didžiausią apyvartą daro iš apkelbimų, jau pradeda dejuoti ir jau net buvo sumanymų, kad pakeltų prenumeratos kainą, nes del priežasties Europos karės visi spaustuovėms reikalingi daiktai nesvietiškai pabrango; ypatingai popiera. Jeigu jau angtų tokie galingi laikraščiai dejuoja, ką-gi jau bekalbėti apie lietuvių laikraščius, kurie prenumeratorių turi vos po kelius bei koloniką tukstančių. O juk visi spaustinimo reikmens jiems dar braudiam atseina negu anglams. Kad tai yra tiesa, tai jau mums teko patirti ir iš lietuvių laikraščių leidėjų. Štai jau teko patęmtyti "Kovą" eimanuojant, jogei viskas nesvietiškai pabrango. Tų pačių priežasčių delei "Laisvės" leidėjų kooperacijos direktoriai paskutiniame savo susirinkime nutarė net prenumeratos kainą nuo pirmos dienos rugpjūčio pakelti ant 50c daugiau metams. Juk tai vis buvo daroma su gana rimtu išskaitliavimu, ir turbūt buvo jaučiamas koks nors nepriteklus. Taip pat ir kiti laikraščiai nei kiek nemažiau dejuoja. O juk mes turime atsimiti, jogei tie visi laikraščiai yra kur-kas už "Naujienu" senesni ir nuo pirmiau jau sau dirvą išsidirbė. O "Naujienu" kaip tik ir užimė prieš pat tą sunkųjį laiką ir delto tas spaustinimo reikmenų pabrangimas į jas gali kur-kas skaudžiau atsileipti, negu į kitus laikraščius. Taigi mes ir turime butinai pasirūpinti jas paremti. Jeigu mes vien tiktai bendrovės dalininkai, kurių yra suviršum 600 žmonių, sukrustume kiek smarkiau ir pašvęstume tik vienos savaitės liuosą nuo darbo laiką "Naujienu" platinimui, ir visi pasistengtume gauti nors po vieną "Naujienuoms" naują skaitytoją, tai viena tiktai savaitė laiko "Naujienu" gautų suviršum 600 naujų remėjų. O juk tas mums visiškai nesunku padaryti, tik reikia panorėti, nes mes kiekvienas, be abejonės, turime draugų ir pažįstamų, kurie dar nėra "Naujienu" skaitytojai. O kurgi dar "Naujienu" agentai, skaitytojai ir šiaip geros valios lietuviai? Juk ir jie tikrai nepanorėtų nuo mūsų atsilikti ir, be abejonės per tą laiką pasistengtų gauti nors po vieną naują "Naujienuoms" skaitytoją. Tai matote, gerbiamieji, koki didelį žingsnį pirmyn per taip trumpą laiką galėtume padaryti, jeigu tiktai panorėtume. Man rodos, kad mes tą butinai turime padaryti delei daugelio labai svarbių priežasčių.

Mes visi gerai žinome, jogei "Naujienu" nuo pat savo užgimimo neturėjo nė mažiausios valandėlės ramumo iš priešų pusės. Paskelbus "Naujienu" Bendrovę, jogei "Naujienu" pradės eiti kas dieną, tuojau ir Chicago klerikaliski-tautiški bankieriai paskelbė, jog ir jų bankiniai organai įjesta dienraščiais. Nors

tulas jų viešai pasakė, kad jo bankinis organas eisias kas diena tiktai tulą laiką. Čia tai jau aiškiai buvo suprantama, jog jis tą savo bankinį organą pavertė dienraščiu tiktai noredamas paikišti koją "Naujienuoms". Be abejonės, tuo pačiu tikslu virto dienraščiu ir kitas klerikaliskas-tautiškas bankinis organas. Na ir pradėta varyti su "Naujienu" nepaprastai smarki konkurencija. Bet ačiū "Naujienu" vedėjų ir jų platintojų gabumams ir neišsėmiamai energijai "N-nos" paėmė viršų ir, anot tulo laikraščio išsitarimo, klerikaliski-tautiški bankierii organai užvertė kojas. O tuo tarpu "Naujienu" augo ir bufojo.

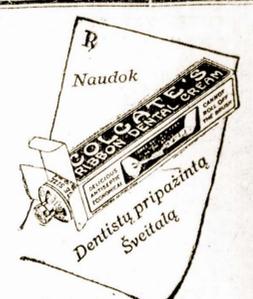
Pastaruoju laiku, kaip žinome, atsirado ir vėl vienas naujas "Naujienu" konkurentas, nes virto dienraščiu tiktai klerikaliskas šlamštas. To purvinojo šlamšto redaktorius, matydams kad su "Naujienu" konkuruoti nėra taip lengva, kaip su savo gaspadine prie stalelio vyna gerti, matydams, kad jo redaguojamo purvino šlamšto niekas nenori skaityti, ir bijodams, kad netektų ir jam kaip ir tiems Chicago bankierių organams, užversti kojų, pradėjo vartoti visokių nešvariausių įrankių kovai su "Naujienu". Jis pavartoja sakyklą ir klausyklą "Naujienu" niekinimui. Jis net tamsius savo žmonelius suklupdęs prisaikina, kad neskaitytų "Naujienu". Jis nesidrovį net viešai skelbti "Naujienuoms" boikoto, kas ir Suvenijų Valstijų įstatimais uždrausta. O reikia neužmiršti, kad jis ne vienas tokį boikotą "Naujienuoms" skelbia. Jo pasekėjų yra pilnos Amerikos lietuviškųjų parapijų klebonijos, bažnyčių sakyklos ir klausyklos. O ką-gi jau bekalbėti apie tai, kas ten rašoma tame šlamšte apie "Naujienu" vedėjų ir jų leidėjų asmenis! Ypatingai daug biauurių šmeižimų reikia pakelti "Naujienu" pirmajam redaktoriui drg. P. Grigaičiui. Gal nerastume to nė vieno to kunigų šlamšto numerio, kur nebūtų saujomis blaškoma purvų ir šmeižimų į draugą P. Grigaičių. Kartais net kriminaliskai užgaunama jo garbė, už ką drg. P. Grigaičiui prisejo šmeižikus net į valdišką teismą patraukti.

Taip dalykams stovint, mes ir-galime sėdėti rankas susidėję. Mes turime visi, kaip vienas, smarkiai sukursti platint "Naujienu" ir tuo parodyti tokių šlamštų redaktoriams ir šmeižimų autoriams, jogei niekai yra sakyklų bei klausyklų panaudojimas prieš darbininkų susipratimą, nes jų intekmė ir žmones jau atgyveno savo amžių. Niekai yra ir prisaiokos, nes ir prisiekusiuosius darbininkus skurdas išmokino atskirti pelus nuo grūdų. O jeigu mes ir nepasirūpinsime parama tiems, kurie prie "Naujienu" stovi ir neša sunkią našą ant savo pečių, tai jie ir geriausių norų ir neišsėmiamos energijos turėdami gali nupulti dvasioje ir suklupti po sunkia našta. Užtaigi mūsų šventa pareiga yra visokiems budais remti juos, ir tada jie, matydami, kad jų sunkiam darbu mes atjaučiame ir kiek išgalėdami remiami, jie netiktai kad nenupuls dvasioje, bet kas sykis igys daugiau energijos kovoti su priešais ir žmonių tamsintojais, neatsižvalgdami ir į biauariausius iš priešų pusės šmeižimus. Štai delko mes butinai turėtume smarkiau sukursti platinti "Naujienu".

Zinoma, mes nerengsime specialiai tam darbu atlikti pašvęstą savaitę (o gal butų ir nadinga), taigi ir nėra reikalo apie tos savaitės laiką kalbėti. Bet kadangi pas daugelį mūsų yra įsiviešpatavęs toks nevykęs paprotys, kad ir svarbiausius dienos reikalus atidėlioti rytojui ir dar toliau, tai mes tą darbą, kad neužvilkinus, turėtume pradėti nuo 1 dienos rugpjūčio š. m. Gal kaip kam mūsų kurių nors

gyvenimo aplinkybių delei tas laikas pasidarbuoti "Naujienu" pasirodys neparankus, tai tas gali pradėti ir kiek vėliau. Bet jau rugpjūčio mėnesiu mes visi butinai turime pasistengti gauti "Naujienuoms" nors po vieną naują skaitytoją. Užtaigi aš dar sykį kviečiu visus "Naujienu" skaitytojus, remėjus, agentus ir šiaip geros valios lietuvius, o ypatingai bendrovės dalininkus sukursti ir nors kiek smarkiau pasidarbuoti "Naujienu" labo delei, kas kuo tiktai galime, kaip tai: rinkimu naujų prenumeratorių, pardavinėjimu atskirų kopijų, rinkimu apskelbimų, spaudos darbų ir tt.

Kaip kas gali manyti sau, kad pasidarbavus tą vieną savaitę del "Naujienu" daugiau jau niekad neberekės ir vėl galės sėdėti sau rankas susidėję. No ne, gerbiamieji. Mes neturime nustoti dirbė nei mažiausios valandėlės. Mums dar neatėjo to saldaus pailsio laikas. Mes, kas tiktai galime, turime išnaudoti kiekvieną progą platinimui socialistiškųjų laikraščių, kaip tai "Naujienu", "Kovos", "Keleivio" "Laisvės" ir kitų. Aš tiktai pirmiau vieną savaitę todėl, kad daugeliui mūsų ir geriausių norų turint sunkios gyvenimo aplinkybės neleidžia pašaliniais

Parsiduoda visur

darbais daug užsiimti. O jau vienos savaitės liuosą nuo darbo laiką tai jau kiekvienas tokiam svarbiam reikalui gali pašvesti. Užtaigi visi, kaip vienas stokime prie darbo!

"N." Bendrovės dalininkas,
D. J. Aleksis.

EVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė **MOKYKLA**
Vakarinė
Čia gali išmėkti Anglų kalbos nuo pradines iki augštesniais, telpi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematiškos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiarachio, Lietuvių rašymo, Prekybos taisykli ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYSBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalav. Aprašymu

Žemiau surašytos knygos yra išleistos "NAUJIENŲ" SPAUSTUVĖJE

Arba "NAUJIENOS" turi nupirktę jų visą laidą Agentams duodame gerą nuošimtį

1. KAS YR' TAIP, O KAS NE TAIP? Iš anglų kalbos vertė A. J. Karalius. Puslapių 264. Labai pereinamai išaiškina socializmą. Kaina 50c
2. NUOSAVYBĖS ISSIVYTYMAS. Parašė Paul Lafargue. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 167. Vienas iš svarbių veikalų socializmo literaturoje. Gvildena privatizkos nuosavybės vystymosi klausimą. Kaina 50c
3. MORALYBĖS ISSIVYTYMAS. Parašė L. Krzywicki. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 120. Gvildena moralybės-tikos klausimą. Svarbu žinoti kiekvienai apšvietai ypatai. Kaina 25c
4. DRAUGIJOS IR ORGANIZŪMŲ EVOLUCIJA. Parašė Arthur M. Lewis. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 187. Išguldymas teorijos organizmų bei draugijinių organizmų vystymosi. Labai svarbus veikalas. Kaina 50c
5. IŠ ŠIRDIES. Parašė James Allen. Vertė St. Bičis. Puslapių 53. Psichologiškas veikalėlis, gvildantis protavimo budus etc. Patariama perskaityti kiekvienam darbininkui, nes jis pagelbės suprasti Jūsų draugą. Kaina 15c
6. KAIPO ŽMOGUS MASTO. Parašė James Allen. Vertė St. Bičis. Puslapių 51. Apie šią knygęle autorius sako: "Jos tikslu yra paskatinti vyrus ir moteris surasti bei jausti teisybę, kad jie patįs yra savęs tvėrėjais. Kaina 15c
7. PASIKALBĖJIMAS AMERIKONO IR GRINORIAUS. Sutašė A. J. Karalius. Puslapių 32. Labai indomus ir linksmas pasikalbėjimas apie darbininkiską klausimą. Kaina 10c
8. NUOSAVYBĖ IR DARBAS. Sulietuvino A. J. Karalius. Puslapių 18. Labai pereinamoje kalboje aiškina sunkiai suprantamą klausimą nuosavybės ir darbo. Kaina 5c
9. VAGIS. Parašė A. J. Karalius. Puslapių 27. Apsykala paimta iš tikro gyvenimo. Ji atvaizdina, kaip blogos gyvenimo sąlygos anį žmonių atsiliepia, kaip atsiranda vadinami praskaltėliai ir kodėl jie tokiais yra. Kaina 10c
10. ADOMAS IR JIEVA. 28 puslapių su paveikslais. Juokinga pasakaitė, išaiškinanti sutvėrimą. Kaina 10c
11. LOKIS. Parašė P. Merime. Vertė L. Juras. Puslapių 79. Tik-ką iš spaudos. Lietuvių legenda. Labai indomus pasiskaitymas. Kaina 15c
12. NAMAI PRAGARAI. Komediėlė. Parašė Harry Newton. Vertė Jonas Ilgudas. Puslapių 23. Gera statymui scenoje. Tik dvi ypatos reikalaujamos lošimui. Kaina 10c
13. AUDEJAI. Parašė Gerhard Hauptman. Vertė J. Laukis. Drama. Puslapių 112. Labai rimtas ir svarbus veikalas. Perstato darbininkų gyvenimą pirmos devyntoliktos šimtmečio pusės pabaigoj. Kaina 50c
14. DARBAS. Parašė Emil Zola. Vertė A. J. Uoga. Puslapių 291. Šitas veikalas nors yra parašytas trituose tomuose, bet kiekvienas tomas gali būti skaitomas atskiroje knygoje. Tai yra indomus romanas. Kaina 75c
15. GLUDI-LIUDI ir kitos Lyrikis Eilės. Parašė Kl. Jurgelionis. Kaina 50c
16. AMERIKOS PILIETIS. Surengė J. Ilgudas. Puslapių 63. Knopliniausi pamokiniai kaip tapti piliečiu. Taipgi sutrauka Suvenijų Valstijų konstitucijos. Kaina 25c
17. PAĖJAVIMAS PAS ĮVAIRIAS TAUTAS. Paga H. D'Almeidas. Sutašė A. J. Karalius. Aiškina ma įvairūs budai pačiamosi pas įvairias tautas. Puslapių 89. Kaina 20c
18. VEISLIŲ ATSIRADIMAS. Darwin'o teorija. Parašė Mečislovas Kaufmanas. Sulietuvino A. J. Karalius. Puslapių 62. Kaina 15c
19. MACBETH. Penkių veiksmų William Shakespeare'o tragedija. Vertė (eilėmis) Kleofas Jurgelionis. Spauda "Naujienu". Kaina 70c

William Shakespeare'o veikalai tai yra didžiausias pasaulinis literaturos turtas. "Macbeth" yra vienas iš geriausių ir geriausių to geniaus veikalų. Patartina kiekvienam apspazinti su šiuo Shakespeare'o veikalu.
"Naujienu" Knygyne galite gauti ir kitų laidų knygų.
Reikalaudami kokios nors knygos, visuomet kreipkitės į mus.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

Iš New Yorko Padangės

Newarko lietuviškas sorkes.

Kaip jau žinoma, Newarko lietuvių klerikalai, tautininkams pagelbstint, surengė "show" neva paminėjimui to miesto 250 metų sukaktuvių, arba, kaip daugelis vadina, jubiliejų. Tas lietuviškas "show" įvyko birželio 17 d. s. m. Newarko korespondentai mažai apie tą "show" rašė. Aš visgi laukiau truputį daugiau iš Newarko draugų. Bet kadangi ir aš mačiau tą lietuvišką show, tai neprošalį bus paminėti apie jį.

Pats pasirodymas mūsų tautiškai - klerikalisko abazo miesto gatvėse nepadarė jokio įspūdžio. Niekas nebuvo užinteresuotas tuo savotišku "show." Norėta perstatyti neva Lietuvos praeitį, bet visai nepataikyta. Rengianties į "show" buvo žadėta net vyžomis apsiūti, to tečiau nesimačiau, tik baltakelnių tai buvo užtektinai.

Tą dieną lietuviai vadino *lietuvių diena* (The Lithuanian day) ir demonstrantai turėjo velukus su tokiu pat užrašu.

Reikia šis tas pasakyti apie tą "lietuvių dieną". Jeigu nebūtų buvę ir kitų tautų toks pat "show", tai sakytum, na, lietuviai turėjo sau paskirtą dieną. Bet dabar buvo net 4 skirtingos parodos kitų tautų. O lietuvių tauta gavo pagarbą, nors ir ne gavo atskiros dienos.

Rengimosi į parodą.

Lietuviais apgyventoje miesto dalyje tą dieną buvo tikrai taip, kaip sakoma, bus ant juozapato paklės: žmonių grupavimas į eiles, slatymas, sutalpymas, komanda ir maršavimas. Apie pustuzinis kunigų važinėjo automobiliais. Gudresni minios komandieriai taipgi nusisamdę automobilius, o tos tamšios avelės, daugiausia moteris, velkasi pėkščios, be kvapo, sušilę, suvargę. Mat dievo tarnai puikiai pagodoja kitą... Keliaujame per miestą, o tie "airišiai" kaip padukę — kad pradės juokties, pirštais rodyti į "polakus"... Pamišinau sau, kamegi dalykas, kad jie tokią "vožną" parodą išjuokia. Sakau, tie anglikai mato atbulai ir todėl juokiasi nežinodami ko. Tas svetimtaučių juokas ir mane užinteresavo. Pradėjau temyti. Ogi, bracia, vaikinai, joga ant nusamdytų kumelaitių. Kelnes pasiraikę net iki kelių, panėkos nusmukę, nuogomis blaudzdomis, tik maskatuojai! E, bile tik ant kumelaitių. Zinote, tikrai lietuviškai, bet tiems airišiams, sakau, nors ir grusk gabalų popieris į burną, tai daugiau nesijuoks. Je, buvo juokų. Sakau, ir "Charles Chaplin" tiek nepajėgia... Tik kažin kodėl dabar Newarko vyčiaiukai bėdavoja, kad perbraungiai atsiėjus ta paroda, o tautos visgi neišgarsinta...

Newarko klerikalai ir tautininkai tikėjosi, kad ir pas juos ateis "augštos klesos" žmonių, prisijus keletą kamuolių iššovimui (mat pirmame apvaikščiojime vietinių american-patriotų, dalyvaujančių kariuomenei ir milicininkams, buvo keliolika sykių iššauta), bet veltui. Tiesa, buvo miesto mayoras, keletą minučių rėžė spyčių, — ne pamiršdamas ir "preparednes". "Preparednes" rėmė ir lietuviškas "show." Čia malėsi įvairūs kunigaikščiai, hetmanai ir daugelis kitokių karžygių, kurie praeityje braidžiojo kraujo ir

ašarų klanuose. Mūsų klerikalai, matoma, to paties trokšta ir ateityje. O žmogūdiškais ginklais ir žvangina, lik žvangina... Argi čia ne amerikoniška "preparednes"? Žodžiu sakant, lietuviška paroda nenusisekė. Tautos išgarsinimas nuėjo ant šuns uodegos.

Oi, tas Newarkas, Newarckas, kiek daug ten lietuviškų neišmanėlių!

Asara.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Liepos 13 d. čia išėjo streikas Garborundium (?) kompanijos darbininkai, viso 1800 žmonių. Mat kaip kitur, taip ir čia darbininkų išnaudojimas pasiekęs augščiausio laipsnio.

Tą pačią dieną įvyko streikininkų susirėmimas su bosais ir milicija. Bosai, sulipę ant stogų ir užsislėpę už karų, pradėjo šaudyti į darbininkus. Darbininkai, suprantama, atsakė tuo patim. To šaudymosi pasekmės buvo tokios: vienas darbininkas nušautas, kitas sužeistas. Beto pašautas kojon ir viena moteris, kuri sėdėjo ant antro aukšto verandos. 3000 pėdų alstu nuo susirėmimo vietos. Iš bosų sužeista mažai. Gal vienam kitam ir teko kokia akmeninė "kulka."

Darbininkai čia neorganizuoti, tečiau laikosi vienybės. Reikalauja pakelti algas po 5c į valandą. Pradžioje kompanija nenorėjo nė girdėti apie tai. Tečiau po kelių dienų ji "susimylėjo" ir sutiko pakelti algas po 2 ir pusę cento į valandą. Darbininkai gi nesutinka su tuo kompanijos pasiūlymu ir žada laikyties kol bus išpildyti jų reikalavimai.

A. Balčauskas.

ROCKFORD, ILL.

Liepos 16 d. vietinė giedorių draugystė "Kanklės" surengė pikniką. Buta ir programo. Pirmiausia padainavo po keletą dainelių "Kanklių" ir Liet. Soc. Jau-nimo Ratelio chorai. Tik kasžin kodėl "Kanklių" choras šį sykį nepavyko. Dainelės išėjo silpnokai... Gal todėl, kad buvo mažai dainininkų. Bet užtai L. S. J. Ratelio choras sudainavo labai puikiai. Po dainų p. Stružas lošė monologą, ale nebuvo galima suprasti, ar jisai lošia monologą, ar tik taip sau... kalba poterius.

Vietinio I. W. W. lietuvių skyriaus organizatorius, S. Dargi-navičius, sakė prakalbą. Pirmiausia kalbėjo pasiškino apie Minnesotos angliakasių streiką. Girdi, mums, darbininkams, apie tai privalo žinoti. Ale ką tu, žmogau, sužinosi, — darbininkų laikraščiai: "Naujienos", "Kelevis" ir kt. apie tai nieko narašę! Jie tik polemikomis esą užimti. Ot, girdi, anglių laikraštis "Solidarity," tai kas kita. Tai bent darbininkų laikraštis. Lietuviai, kad ir nemokantys anglų kalbos, vistiek privalo skaityti "Solidarity"... jis mat darbininkų leidžiamas.

Pagalios "kalbėtojas" ragino susirinkusius aukauti sušepimui Minnesotos angliakasių darbininkų. Aukų surinkta \$9.60.

Beje, tas pats kalbėtojas vėliau lošė monologą. Reikia pasakyti, tai jam geriau sekėsi negu prakalba. Gerokai buvo užplekta Yėui už caro pantaplio bučiavimą, pagirta Vanagaitis, kad aplaikęs nuo kaizerio... kryžių. Teko ir A. L. T. Sandarai. Čia keletas "tautiečių" padarė nesvietiškai "rugščių miną"...

Deklamuota dar eiles, bet ne nugirdau kokios. Pasibaigus

programai, prasidėjo savotiškos lenktynės — "kuris greičiau išgers bonkutę sodos... per spėnį." — Nežinau, katras buvo apvainikuota pergalėtojo-karžygio vardu. Merginos gi turėjo šokti ant vienos kojos. Beje, traukta virvė ir tt. Keista, nejaugi nesiranda tinkamesnių žaismių?

Liepos 23 d. tame pat Black Hawk parke rengia pikniką vietinė Liet. Moterų Progresyviškojo Susivienijimo 5 kuopa. Vertai būtų paremti dar nesenai susiorganizavusias mūsų sesutes. Atsilankykime jų parengtan piknikan!

Merginą Mylįs.

DETROIT, MICH.

Sustokit važiavę į Detroitą!

"Pastaruoju laiku pradėjo plusti žmonės į tą "aukso karalystę", kur mokama pinkines ir dešimtines už 8 val. darbo dienos — pas poną Fordą. "Naujieną" pasklydo po visas Suvienytas valstijas, ir netik tarpe svetimtaučių, bet ir lietuvių. Tečiau kuomet žmonelės atsilanko ton "aukso karalystėn" pasirodo, kad ne taip lengva paminti tą penkį, kaip apie ją svajota... Reikia gi suprasti, kad Fordo "aukso karalystė" ne visi atvažiavusieji sutelpa. O butai tai čia sunkiau gauti negu kur nors kitur. Jeigu ir gaunama, tai namų savininkai išnaudoja kiek galėdami. Gaspadinės su bučeriais ir-gi nesnaudžia.

Darbai šiuo laiku eina gerai, darbą galima gauti, bet tuo už-

darbiu sunku padengti išleidas už... "soldier".

Veterinaras.

TERRA HOUTE, IND.

Retai, labai retai užtinki žmonių iš šio miesto. "Naujienų" skaitytojų tuo tarpu esama čia gana daug. Todėl pasivėlysiu pabrėžti šį tą iš vietos lietuvių gyvenimo.

Lietuvių čia randasi nedaugiausia, belgi jie turi net šešias draugijas. Viena iš įžymiausių vietos draugijų, tai Amerikos Lietuvių Piliečių Draugija. Tą draugiją gali organizuoti savo kuopas po visas Suvienytas Valstijas, kur tik randasi lietuvių. Turi išsiėmusi čarterį, išrinkus valdybą gabius ir energingus vyrus, taigi, reikia tikėtis, kad ji turės gerą paskmes.

Gyvuoja čia S. L. A. kuopa.

Tik gaila, kad tarpe jos ir A. L. P. D. čia gana aštrūs ginčai; net areštais grasinamasi...

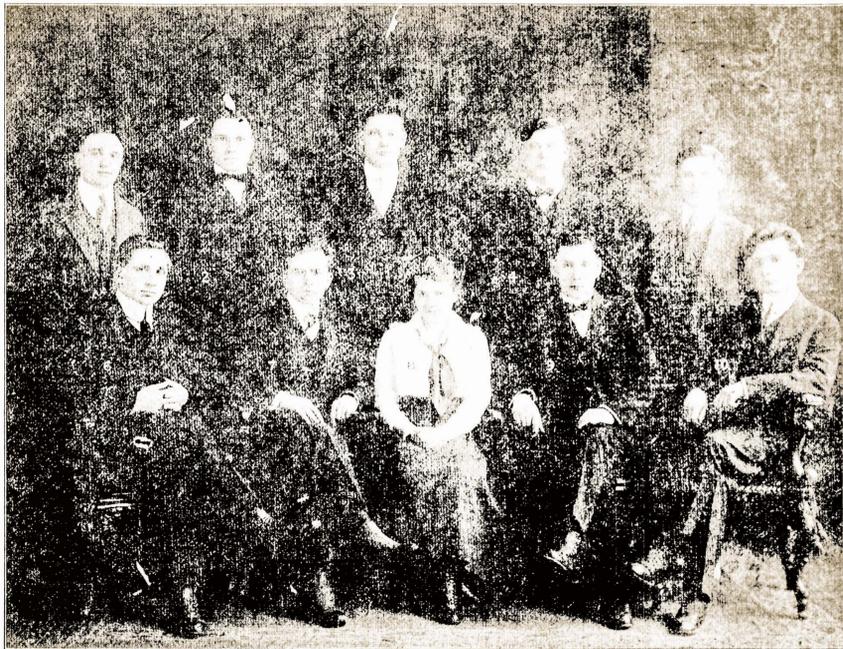
Darbai pas mus pusėtinai juda-kruva. Be to statoma dar dvi didelės dirbtuvės. Lietuviai gi trumų griebiasi salionų biznito. Vieni bankrutija, kiti perka ir vėl bankrutija. Taip daugelis netenka savo sunkiai uždirbtų skatikų. Nestebėtina todėl, kad veik pusė vietos angliakasių lietuvių kada-nors yra buvę smuklininkai.

Nejaugi lietuviai negalėtų pasirinkti sau tinkamesnį biznį, kaip krautavę ir tt.

Pasėsupio Kvietkelis.

ISMOK BARBERYSTĖS AMATA
Viskas sulig naujausia mada. Mokytis \$25. Inrankiai duodami. Algos mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St.
CHICAGO, ILL.

NAUJENŲ SPAUSTUVĖS PERSONALAS

1) A. LEBECKIS — "džiaberis", ilgus metus dirbęs Rusijos ir A. V. SHLEIKA — "Naujienų" metrapapas. 4) A. J. KASPARAS — rių Amerikoje. 5) P. LIONARDAS — "Ederis". 6) J. KLEVAS — linotypistas; pastaruoju laiku apleidęs "Naujienų" spaustuve, visį tris linotypistas.

K

Nė viena lietuviška spaustuvė neturi tiek daug darbininkų, kaip "Naujienų" Spaustuvė, nes nė viena jų negauna tiek spaudos darbų, kaip "Naujienų" Spaustuvė. Tas parodo, kad darbai, padaryti "Naujienų" Spaustuvėje padaromi gražiai, greitai ir tinkamai.

MES, "Naujienų" zecerai, kaip unijistai, norėdami pagerinti ir tų mūsų draugų buvį, kurie dirba neunijinėse spaustuose, meldžiam Jūsų, gerbiamieji skaitytojai, kad Jūs, duodami kam padaryti kokį-nors spaudos darbą, visuomet reikalautumėt ant to darbo Lietuvių Zecerų Unijos "labelio" (ženklelio). Patarčiau to reikalauti ir savo draugijose.

REIKALAUDAMI ant spaudos darbų Liet. Zecerų Unijos "labelio", Jūs priversite tų spaustuvių bosus pripažinti mūsų uniją. Jeigu gi šisai Jūsų reikalavimas nebus išpildytas, duokit visus savo spaudos darbus stačiai "Naujienų" Unijinei Spaustuvei. Tas mums duos progos dar daugiau įsigyti unijistų darbininkų.

MES pilnai pasitikime, kad susipratusieji "Naujienų" skaitytojai parems šį mūsų prakilnų prašymą, nes jie irgi yra darbininkai. Darbininkų gi reikalai — tai jų reikalai.

TURINTIS kokių nors spaudos darbų, kviečiami užėiti "Naujienų" Spaustuvėn. Mes Jums tinkamai jus apkainuosime. Čia Jūs persitikrinsite mūsų žemomis kainomis ir pamatysite, kaip gražiai mes atliekame įvairius spaudos darbus.

NAUJENŲ Spaustuvėje dirba netik patyrę darbininkai, bet joje randasi ir visos naujausios mados reikalingos spaudai mašinos.

PRĄŠYKIT DARBŲ SAMPELIŲ PAZIURĖJIMUI MES NORIAI JUMS ISSIŪSIM.

NAUJIENOS

1840 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1810 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone CA 1500.
Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cts; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS
Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicago kasdien.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išsiuntimus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusė metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams... \$5.00
Pusė metų... \$3.00
Trims mėnesiams... \$1.75
Dviem mėnesiams... \$1.25
Europoje, metams... \$7.00

Redaktorių matyti galima tikrai nuo 5 iki 5:30 val. vakare

Redakcijos Straipsniai

KLERIKALŲ ŽULIKYSTĖ

Jau daug kartų spaudoje buvo parodyta, koks melagingas ir purvinas yra tas šlamštas, kurį leidžia Chicago klerikalai ir kurį redaguoja pagarsėjęs „metodologijos daktaras“ Maliauskas. Bet dabar mes susekėme, kad to šlamšto leidėjai ir vedėjai nevengia ir stačiai ŽULIKISKŲ TRIKSŲ, idant apgavus savo skaitytojus.

Vienas mūsų skaitytojas iš Indiana Harbor, Ind., atkreipė mūsų dėmesį į tai, kad klerikalų „laikraštis“ ateinaš krašai į jų miestą keletu valandų ankčiau, negu „Naujienų“ pirmoji laida, kurią mes spausdiname anksti rytą. Ir jisai mums prisuntė keletą to maliauskinio „laikraščio“ kopijų, kad pažiūrėtume, kame čia dalykas.

Mes sulyginome šitas „Draugų“ kopijas su tomis, kurios buvo pas mus, ir radome štai ką: ant tų „Draugo“ kopijų, kurias gavome iš Indiana Harbor, padėta viena arba dviem dienom vėlesnės datos, negu ant tų jo kopijų, kurios buvo mūsų rankose, nors visas tų kopijų turinys ir net jų numeriai yra visiškai vienodi. Taip, „Draugo“ 86-as numeris čicagiškėje kopijoje (kuria mes turėjome) turi pėnyčios, 7 dienos liepos datą, o tas pat 86-asis numeris prisijustoje iš Indiana Harbor kopijoje turi subatos, 8 dienos liepos datą; 87 num. čicagiškėje kopijoje turi subatos, 8 dienos liepos datą, o 87 num. Indiana Harbor kopijoje — **panedėlio, 10 dienos liepos datą**; 88 num. čicagiškėje kopijoje turi **panedėlio, 10 dienos liepos datą**, o 88 num. Indiana Harbor kopijoje turi **utarninko, 11 dienos liepos datą**. Tas pat ir su 89, 92 ir kitais numeriais.

TAIGI AIŠKU, KAD „DRAUGO“ BENDROVĖ BEGĖDISKAI APGAUDINĖJA SAVO SKAITYTOJUS. SIUNTINĖDAMA SAVO „LAIKRAŠTĮ“ Į KITUS MIESTUS, JI PERKEIČIA ANT JO DATAS, IDANT SKAITYTOJAI MANYTŲ, BUK JIE GAUNĄ TOS PAČIOS DIENOS LAIKRAŠTĮ, KUOMET IŠTIESŲ JIE GAUNA JAU VAKARYKŠTĮ ARBA NET UZVAKARYKŠTĮ LAIKRAŠTĮ.

Mes nežinome, ar senai užsiima šitokiomis suktybėmis to klerikalų šlamšto bosai, bet dabar bent matyt, kad jie praktikuoja jas kasdien. Kasdien jie pardavinėja savo skaitytojams vakarykščias ir užvakarykščias savo „laikraščio“ kopijas, kaip šios dienos kopijas.

Tai yra puikus pavyzdys klerikalios doros apskritai, o maliauskinės ypatingai.

PINIGAI IR ARTIMO MEILĖ.

Nesenai viename New Yorko laikraštyje buvo išspausdintas vienas ligoninės paskelbimas, kad reikalingas esąs tvirtas ir sveikas žmogus, kurs panorėtų duoti savo kraujo vienam turtingam ligoniui, sergančiam kraujo stoka. Atlyginimo už tai paskirta 25 doleriai.

Apskelbimui pasirodžius, ant rytojaus tuojau ėmė plaukti ligoninė vyrai. Suplankė ju daugiau kaip šimtas, kiekvienas norėdamas gauti pasiulytus dvidešimt penkis dolerius už savo kraujo dalį. Bet gi iš visų jų vos tik du atsirado toki, kurių kraujas buvo sveikas ir tinkamas perleisti ligoniui.

Šitas atsitikimas betgi nėra tai išimtinis, ar koks nepaprastas, atsitikimas. Visai ne. Paskutiniausias laikais toks pirkliavimas krauju yra paprastas apsiereškimas. Didžiulį miestų ligoninėse galima užtikti ilgų sąrašų žmonių, kur tam tikra kaina apsiima savo kraujo dalį parduoti. Kainos įvairuoja nuo penkiolikos dolerių iki penkių dešimčių dolerių.

Kas gi tie žmonės, tie artimų mylintieji, tie gailios širdies žmonės, kur savo krauju nori gelbėti kitų sveikatą ir gyvastį?

Tai neturtingiausių sluogsnų žmonės. Bet joms čia nerupė nei didelė meilė artimo, nei koks-nors pasišventimas. Jiems rupi gauti keletas dolerių, tai ir visa kas. Ir, kas svarbiausia, tai žmonės, kurie patįs reikalingi daugiau ir geres-

nio, sveikesnio kraujo, nekad jie jo turi ir dar kitiems pasirenge parduoti. O kad tai tiesa, tai parodo ir minėtas augščiau atsitikimas, kad iš daugiau kaip šimto atsišaukusių žmonių tinkamu krauju tesirado tik du žmonės. Visi kiti patįs buvo ligoniai, patįs neturintys pakankamai kraujo, arba jų pačių kraujas buvo nesveikas.

Toksai krauju pirkliavimas tai tik mūsų kapitalistikoje visuomenėje ir legalimas. Tokią pirklybę tik kapitalizmo tvarka legali gimdyti, ir gimdo. Vargas, nedarbas priverčia žmones savo krauju šinkuoti, pardavinėti jį, kad tuo užsidirbus sau keletą dolerių sau ir savo šeimynai papenėti, nors nuo to jo paties menka sveikata turi dar labiau nukentėti.

Be abejo, labai pakilus ir garbingas darbas yra savo kraujo dalimi, arba savo odos dalimi, gelbėti savo artimo gyvastį. Bet tas pakilumas apsiereškia tik darbu, jeigu jis pats iš pasišventimo, pasiaukojimo artimui, o ne atliekamas už pinigų. O jeigu jau iš to daroma biznis, jeigu sąlygos priverčia žmones užsiimti tuo, kaip kokia profesija, tai čia nyksta visas pakilumas, visas artimo meilės supratimas, o aiškstėn iškyla skaudus vargo spaudžiaimų žmonių pirkliavimas savo paskutinėmis gyvasties sultimis, savo krauju — pirkliavimas, koks tik dar galimas mūsų kapitalistikoje visuomenėje, kame visa kas tik centais ir doleriais tevertinama.

O vis dėlto yra dar žmonių, ir labai daug dar jų, kur tvirtina, kad šiandien mūsų visuomenės tvarka esanti geriausia tvarka ir nieko joj nesą taisytinai!

APŽVALGA

JIE „NELAUKIA AUSROS.“

Tautininkų laikraščiai „kritikuoja“ socialistus. „Vienybė Lietuvosninkų“ rašo:

Socialistai, užstodami už privatiškų laikraščius kaip už privatišką nuosavybę prasižėgia prieš savo principus, jie tampa ne socialistais. Taigi kaip tik praktikoje socialistai susiduria su gyvenimo klausimais, visos tos teorijos, šesėlis. Tas atsitiko su Vokietijos social-demokratija, tas atsitinka ir su mūsų socialistais, nors pas pastaruosius menkiekiuose.

Kad panaikinti privatišką nuosavybę, reikia perauklėti visą žmonią, kad ji neturėtų prisirišimo prie tos nuosavybės. Kol žmonią, kaip ir dabartiniai socialistai, bus prie jos prisirišę, tol veltus darbas. Kol nepanaikinta priežastis, tol niekas neišnaikins pasekmės. O socialistai, ypač mūsų socialistai, kaip tik ir naikina tas priežastis, neauklėja žmonių, net tokiamis menkame klausime, kaip privatiškų laikraščių klausimas, jie palaiko viską seną, senus žmonių palinkimus, prisirišimą prie privatiškos nuosavybės etc. Tad ne iš socialistų laukti užtekančios aušros.

Prie šitų „V. L.“ išvardžiojimų „Lietuva priduria:

Taip tai taip. Mes ištikro nesulauksime užtekančios aušros iš socialistų darbo, nes jie tik kritikuoja dabartinę tvarką, o geresne nesirupina. Norint ką naują pastatyti, reikia ne tik seną sugriauti, bet ir naują pastatyti. Tame mes su „Vien. Liet.“ pilnai sutinkame. Bet statant naują, reikia vėl apsiūvėti, ar pastatytas bus statymo vertas. Į šitą mūsų socialistai visai neatsižvelgia. Jie nenori, kad jų teorijas, ar darbus kas kritikuotų. Kas juos kritikuoja, tuos jie vadina socializmo ir podraug žmonių priešais. Taigi, mums rodosi, veltui ir laukta buvo aušros užtekančios socialistų pusės.

Kiek čia toje „kritikoje“ rimtumo“ ir išminties!

Visų-pirma: kada ir kur socialistai yra reikalavę, kad būtų panaikinta visa privatinė nuosavybė? Tokių socialistų, kurie šitokio dalyko reikalautų, šiandie nerasi nė Lietuvos Socialistų Sąjungoje, nė kitoje kurioje socialistų organizacijoje. Socialistai reikalauja panaikinti privatinę nuosavybę tik ant išdirbystės (produkcijos) ir susijonimo (komunikacijos) priemonių, ir tai ne ant visų, bet tik ant tų, be kurių nebūtų galimas visuomenės gyvenimas.

Laikraštis nėra išdirbystės įrankis, ir jisai visai nėra toks daiktas, nuo kurio priklausytų visuomenės gyvenimas. Todėl iš socialistų principo nuosavybės klausime nieku būdu negalima išvesti tokio arba kitokio reikalavimo sulig laikraščio. Privatintis ar neprivatintis laikraščio valdymas tai yra ne principo, o tiktao tikslingumo (praktiskumo) klausimas.

Prie to, „privatiniais“ laikraščiais socialistų spaudoje vadina ne tuos, kuriuos leidžia atskiri individumai (asmens), bet tuos, kurie nėra oficialiai L. S. S. organai, nors jų leidimas ir stovėtų ant kolektyviškumo ir kooperacijos pamatų. Taigi „privatinis“ laikraščių klausimas su nuosavybės klausimu visuomenėje neturi visai nieko bendra.

Tie mūsų tautiškieji redaktori-

riai, kada ima kalbėti apie socialistų mokslą, tai visuomet parodo nesvietišką savo ignoranciją.

ZINO SAVO VERTE.

Mahanojaus gazieta „Saulė“, polemizuodama su „Ateitimi“, sako:

Teisybia „Ateitis“ raszo, jog „Saulė“ skaito daugiausia darbininkai ir majnieri, todėl, kad tai del juju smagiausias ir lengviausias laikrasztis skaityti. Nes po darbui palma „Saulė“ greitai perskaito, suprato ka skaito ir yra užgandintas, ne teip kaip su pirmajevizsku laikraszeju, ka tai žmogelis primuczina ir, praktikuoja pakol perskaito ir sušlebizavoje naujeli nukaltus žodžius ir sunkia raszlava. Peržiurejas nusjpaudže, užkeike, numeta toki laikrasztį in kampa ir eina išsitrault skuneri ant „zlasties“, jog davesi prisigaut nuobrodžiui agentui ant užsiraszimo tojo moksliszko ir inteligentiszko laikraszeju.

Darbininkas po sunkiam darbui ne turi laiko ant praleidimo keilu valandu ant „apmanstavimo“ kas tai yra baras blaudus, imežimas, iszumis, kelraisztis, liumpavimas, pinakoteka, skanskoniai, pajus, veizesena ir kiti paralei kuriu negali dasiprasti. Argi ne piktumas ima žmogu, jeigu užtinka tokius žodžius laikrasztį už kuri užmokejo ir tikejosi aplaikyt nauda?

Vyruzejai nuo „Atejties“ ir kitu jums panaszju laikszzeju, jeigu ne „Saulė“, tai szlandien jusi visi inteligentai badu stiptu, nes jus inteligentu nepriveiset, tikta ti tieje „intelligentai“ iszejo isz „Saules“ pradines mokslaines.

Geriau padaritetmet idant visi susitartumet ir suraszte padekavone, prisiumtumet del „Saules“ už josios nenullstanti darbszavima del visos lietuviszkos visuomenes ir užlaikima lietuviszkos kalbos terp musu suvazu gentaktes. Nes szlandien tik isz „Saules“ musu jauna gentakte seme lietuviszku dvasia, moksla ir kalba.

Jus „su dydelems smegenimis“ to negalite mums užginczyti, nes pripazinstu ta i senesni ir geresni lietuviszki inteligentai kada da jus iszminties niekas ne buvo ragaves ant szios pasaules ir neuzkretete smarve visa lietuviszka dirva.

Iš to matyt bent viena: kad gazieta „Saulė“, lygiai kaip ir jos redytojai ir išdavėjai, yra nemenkos nuomonės apie save. Savim pasitikėjimas yra pirmtinė pasisekimo sąlyga.

BROLIAI PŪSASI.

Aplink „Draugą“ susispietusi klerikalų šūlai labai nerimsta delei R.-K. Susivienijimo seimo nutarimų pirkties nuosavus namus ir steigties nuosavą organą. Jie rengiasi net šaukti nepaprastą Chicago apskričio konferenciją, kad sulauktų R.-K. Susivienijimą nuo tų nutarimų vykinimo. „Draugė“-gi jie nuolatos varo savo agitaciją. Tatai iššaukė aštrią kritiką iš kito klerikalų laikraščio, „Darbininko“, pusės. Paskutiniame savo numeryje jisai rašo:

...mes turime čia aiškiai pasakyti, jog mes griežtai esame priešingi tai „Draugo“ taktikai, kuri apsiereškė Susiv. namų klausime.

Savi namai pirkti Brooklyne buvo jau nutarta 1914 m. Waterburio Seime, tik del svarbių kitų reikalų — reformų to nutarimo išpildymas nusitęsė iki šių metų. Philadelphijos seimas šiemet tik pakartoto Waterburio Seimo nutarimą. Kada „Draugas“, duodamas

vietos griovikams mūsų Seimų nutarimų, ardytojams mūsų vienybės, — nuo savęs nei žodelio neprideda nei papeikimo, nei paaiškinimo — mes turime pasakyti, jog čia „Draugo“ pasielgimas yra labai neaiškus. „Draugas“ yra jau senai ingijęs vardą vado ir auklėtojo katalikų visuomenės. Tai visuomenei begalo brangus yra ir Susiv. augimas ir stiprėjimas, ir katalikiškos spaudos plėtojimas, ir ateivių globojimas, ir gaivinimas mūsų antro didžiojo Amerikos Centro, t. y. Brooklyno su aplinkėmis. Duodamas vietos ir nei kiek nesipriešindamas negudriai agitacijai Strudų, Sutkų ir Mulevičių „Draugas“ lyg parodo, jog jam nebėra brangus visi aukščiau paminėtieji katalikų visuomenės reikalai.

Mes atsišaukiame į visus geros valios žmones, kad sukurstytų ginti mūsų Susivienijimo celybę, mūsų seimų autoritetą, mūsų visuomenės vienybę. Lai Chicago Susiv. apskričio valdybos pasielgimas nesuranda niekur pasekėjų, bet visur lai sutinka griežtą pasmerkimą.

Juodamjam Maliausko šlamštui bus nekaip, jeigu R.-K. Susivienijimas atsakys imti jį už organą.

DEL V. S. S. SUVAŽIAVIMO.

„Keleivis“ rašo, kad bostoniškiai draugai nuodugnai svarstė klausimą, kur laikyt šių metų L. S. S. suvažiavimą — Worcesteryje ar Chicagoje. Jie pripažinę, kad esicagiečiams būtų skriauda, jeigu suvažiavimas vėl būtų laikomas rytuose. Vienok —

Tečiaus giliau dalykan pažvelgus pasirodė visai kas kita. Pasirodė, kad didesnė kuopų dalis gyvena rytuose, Naujojo Anglijoje, kad kelionė iš čia Chicago ir atgal lėsuoja apie \$50 ir kad šitodel veik nė viena kuopa negalės nusiųsti delegato, jei bent kelios susidėjusios galėtų siųsti vieną kolektyviai. Nusiumtamas dvidešimties delegatų iš rytinių valstijų atsiėtų Sajungai apie \$1,000. Todėl suvažiavimas būtų labai menkas ir jokio entuziazmo padaryt negalėtų, taigi negalėtų ir chicagiečių dvasios sustiprinti. Ir taip, norėdami padaryti chicagiečiams gera, pridarytume tik daug lėšų ir turėtume mažą suvažiavimą. Todėl veik vienbalsiai balsuota, kad suvažiavimas būtų Worcesteryje. Geriau vakariečiams prisijusti kelis delegatus į rytus, negu rytiečiams siųsti keliolika į vakarus.

Tuo klausimu eina diskusijos ir L. S. S. organe, „Kovoje.“ Paskutiniame josios numeryje išspausdinta tarp kitų ir ilgas drg. St. Strazdo straipsnis.

Dvasiškija ir Darvinas

Daugiau kaip šimtas metų atgal, gimė garsus mokslininkas gantos tyrinėtojas Charles Robert Darwin. Kas negirdėjo apie Darwiną! Kiek skirtingų nuomonių dar neseniai buvo surišta su tuo vardu! Vienus jisai džiugino, blaivė jų protus, vedė į naują sanprotavimo pasaulį; pastarieji siuntė jam komplimentus, garbino kaip mokslininką ir dėkojo už atidengtą paslaptį gamtoje. Tečiaus atstovai senojo pasaulio (dvasiškija) tikta priminus Darwiną vardą, griežė dantimis, apjake fanatizmu keikė, šmeižė, kaip įmanydami tą neapkenčiamą jiems žmogų, kuris užkurė gaisrą žmonių protuose.

Vienok Darwinas ramiai, nenusimindamas, varė pirmyn pradėję „ardymo“ darbą, išimdamas iš fundamento akmenį po

akmenio senojo namo, užsilikusio nuo amžių, kuris davė prieglaudą visokiems prietarams, fanatiškai neapykantai prieš kiekvieną naują paskleistą laisvą mintį, ir bažnyčios autoritetui. Darvinas vadovaudamas moksliniais patyrimais, nenuošaliai dirbo, įieškodamas teisybės ir rinkdamas medžiagą, pagamintą jo pranokėjais. Nors turėdamas nemaža visokių kliučių ir vargų, bet nepaisydamas jokių sunkenybių, surinkęs tą brangią jo pranokėjų sukrautą medžiagą, apmokėtą žmonių gyvastim, statė iš jos tvirtovę moksliskai pasauliožvalgai. Kuomet apgynejai senoviskumo ir prietarų pamatė išnetyčių tą tvirtą naują subdavotą namą, jie pradėjo leisti nuodingus šūvius į budavotėjų. Vienok buvo jau per vėly, tvirtovė turėjo pakankamai apgynejų netikta apsigynimui, bet ir kovai su užpuldinėjančiais. Darvino šūvis po šūvio, vienas už kitą tvirtesnis, krito į sienas senojo pasaulio, nors palengva, bet ardė jų tvirčiausias atspirtis.

Ilgas ir arškiečiuotas buvo kelias pasiliuosavimui nuo spaudimo pasenusios biblinės kosmogonijos (biblijos mokymo apie sutvėrimą pasaulio) ir didžiausio priešo šviesos, žinojimo ir laisvos minties. Darvino pranokėjai kovoję už laisvą mintį ir sąžinę žuvo ant dvasiškijos sukurtų laužų, žuvo taipgi tamsiuose kalėjimuose ir nuo inkvizicijos. Kelias žmonių progreso išloktas kankinių kaulais ir aplaistytas jų krauju. Tečiaus kiekviena nauja mirtis ir kiekvienas pasikėsėjimas ant laisvos minties, nepaliko be naudos, visuomet dėjo ženklą prie besiantinančio laimėjimo su prietarais. Ilgainiui mokslas, nors palengva, pradėjo užkariauti vis daugiau ir daugiau neprimulmybės ir laikuose Darvino bažnyčia jau negalėjo svajoti apie deginimą „eretikų“; vienatini įrankį jie (dvasiškijai) beturėjo: prakeikti ir atskirti nuo bažnyčios. Pagalios ir tas jų ginklas neilgai tarnavo, pradėjo atsipti, prakliniausio dalis visuomenės piktinos biauariais dvasiškijos darbais.

Nors konservatizmas gavo nemažą smugį, bet meilė prie senoviskumo turėjo pakankamai pasekėjų; jie matė prazūtį naujame pasaulyje. Dvasiškija ir visi apgynejai „Dievo galybės“ apskelbė darwinizmui mirtingą karą. Vienok tvirta logika ir turtinga faktais medžiaga, surinkta mokslininkų, nuginklavo priešus.

Kova už laisvą mintį, vedama nuo neatmenamų laikų ramiau, kulturingu budu, be ginkly, be praliejimo kraujo, bet kova buvo žiauri; juodoji armija būtų nesigėdinus ir Darwiną sudeginyti ant laužo, jeigu būtų turėjus tą pačią galią... Dvasiškija nebeturėdama pirmųkščių ginklų kovoti su pavojingu jai mokslu, paleido į darbą visokius šmeižimus ir pradėjo veikti į neišsilavinusios minios jausmus, kad Darwinas mokslas esąs nemoraliskasis, žeminantis žmogaus esybę, tvirtinasis, butent, kad žmogus paeinaš iš žemesnių gyvunų ir visai priešingas tikėjimui. Tiesa, protingesni kunigai greičiau atsipeikėjo nuo trenksmo, užduoto Darwiną mokslu, ir suprato, kad veltui bekovoti su naujoju mokslu, viešai per pamokslus pradėjo išsireikšti, kad Darwinas mokslininkas nesąs priedargas tikėjimui. Tečiaus neveizint prielankaus atsinešimo į mokslą visiems buvo aišku, kad Darwinas padarė didelį žingsnį pirmyn, ir pralaimėjusieji turėjo rodyti liudną veidą ir aiškinties, kad pirmutinė kova tai buvęs mažas nesuspipratimas...

Ir taip, su dideliu vargu tiesdamas sau kelią per visokias kliutis, eina pirmyn mokslo teisybė, vedama žmonių prie liuosybės ir gerbuvio. Tame erškėčiuotame kelyje keliauninku buvo ir Charles Robert Darwin. Pagal rusišką, M. Barba.

MUSŲ DRAUGIJOS

T. M. D. AR L. D. L. D.?

Katrą tų dviejų draugijų mums, socialistams, remti? Pirm, negu atsakius į pastatytą klausimą, privalome susipažinti su viena jų, butent — Tėvynės Mylėtojų Draugija. Tą reikalinga ypačiai todėl, kad daugelis mūsų draugų-socialistų vis dar neatskiria ar nepajėgia atskirti jų vieną nuo kitos. — "Abi apšviotos draugijos, abi leis naudingas knygas, — tai kam, girdi, skaldyt spekas?"

Ar išties yra taip? Gal tie draugai daro klaidą?

Pažiūrėsimė.

Lygiai dvidešimt metų atgal, t. y. 1896 metais, kuomet Amerikos lietuvių tarpe pasigirdo atskirų balsų apie reikalingumą menamosios draugijos, Lietuvos padangėje slankioja tamsūs reakcijos debesiai. Pirmieji T. M. D. pionieriai, be abejonės, žinojo (o žinot jie turėjo, nes ir patys buvo atkeliavę iš tos šalies), kad senioje jų tėvynėje užginta turēt netik laikraščių ir pasaulinio turinio knygų, bet ir nekaltiausia — maldaknygių! Jie žinojo ir tai, kad ten gyvenantys jų vienuoliai jiesko to "dvasios peno", dargi nežinint aršiausių reakcijos pastangų užtelbt visai tai. Budami šviesaus proto ir jautrios širdies žmonėmis, svarbiausia, gyvendami šalyje, kur tie jų troškimai turi galimybės įsikūnyti, jie taigi ir kreipėsi į savo bendraminčius obalsiu: "šelpkime tėvynininkus" lietuviškomis knygomis (Lietuvoje)! Tai buvo, jei taip galima išsireikšt, priešpaskutinės kregždutės, lemia spaudos atgavimą Lietuvoje. Atsimenu, tarsi juo obalsis mums, gyvenančiuose Lietuvoje, sukleidė daug džiaugsmo. Pirmieji T. M. D. leidiniai ėjo iš rankų į rankas, kol "sutrūpavo", kaip tuomet buvo priimta sakyti. Aišku, akstinas TMD. tvėrimuisi, jos vyriausiasis uždavinys tuomet buvo: platinti lietuviškas knygas Lietuvoje, tariant šiepti jomis beturčius. Tam priešintis galėjo negu tik aršiausias reakcionierius, atgaleivis. Užtai aplink T. M. D. spietėsi žmonės, turintys skirtingas pažiūras. O pradžioje jie sutiko ir galėjo sutikti. Visi jie taikėsi viename svarbiausiam punkte, butent — kovojime už lietuvių spaudos pilietybės teisę Lietuvoje. Tai buvo ne vienos kurios nors partijos, bet visų lietuvių reikalas. Taigi jame galėjo tilpti ir anų laikų tautininkas, ir klerikalas ir, pagaliai, socialistas.

Kaip dalykai stovi šiandien? Lietuviai spaudą atgavo. Darbinikiškasis judėjimas padarė milžiniškus žingsnius per dešimties metų. Susiorganizavo tam tikros politinės partijos, kurios veda atkakliausią kovą tarpusavyje. Kiekviena jų apgina tam tikrus principus, skiepėja musų visuomenę savo pasauliožvalga ir tt.

Pasiskirstymas, — griežtas, butinas, neišvengiamas.

Leiskite dabar mažą paklausą. — Kaip jūs žiūrėtumėte į tokį dalyką: Sakysime, ponas A. savprotauja, joga draugija "X" sanavosi viešajame musų gyvenime. Ji, sakysime, pirmoji įsteigė viešą knygyną, kurin ir jis yra indėjis dalį knygų. Ponas B. su tuo pilnai sutinka. Bet štai ką jis daro. Del tulų išrovavimų jam nepatinka pono A. idėtos knygos, ir jis, pasikvietęs sau pataikaujantį poną C., išmeta iš knygynovis tas knygas, kurios, A. nuomone, butų dargi geriausios. Pona B. ir C. jų vieton sudeda tik tas knygas, kurios jiems patinka. Gi šale "X" draugijos

knygyno yra įsteigtas kitos, butent "Q" draugijos knygynas, kuriame galima gauti pono A. mylimiausių knygų. Bet A. juk yra "X" draugijos nariu, jis žino, kaip sakėme, kad jo draugija kada nors yra daug gero atlikusi. Todėl jis nutaria pasilikti toje draugijoje ir remia ją, nors ponai B. ir C. vis dar tebe mēto iš knygyno jam mylimiausias knygas!

Kaip jūs pavadinsite tokį poną A. pasielgimą? Be abejonės, jūs juoksitės, skaniai juoksitės iš to savotiško A. elgimosi. Dargi jūs nepasigailėsite jam trumparegio vardo... Ir kaip gi nesijuokt, kaip nepiekt tokį, tikrai negudrų, ano A. elgimosi? Čia pat yra knygynas, kuris laiko visam jam mylimiausias knygas; draugija "Q", palaikanti tą knygyną, sako jam: "Prisidėk prie musų ir veikime sykiu." O tarsi keistas A. vis priešinasi, vis sako, kad draugija "X" yra daug gero atlikusi ir todėl draugija "Q" savo knygyną, jo nuomone, įsteigtus bereikalingai...

Jūs juoksitės iš jo, peiksite jį ir remsite toliau savo draugijos knygyną, ar ne?

Dabar išriškime mįslę. — Keistasai A. yra socialistas, ponas B. tautininkas, C. suklerikalėjęs jo pataikunas, buvęs kitą syk socialistas (renegatas a la Širvydas, Norkus ir kiti!) Gi draugijos: "X" T. M. D., "Q" — L. D. L. D.

Nenoriu užgint T. M. D. gyvenimo teisės, — anaipol! Ji yra išreiškėja tos pasauliožvalgos, kurią apgina ir skiepija miniosie viena musų visuomenės srovė, butent — tautininkai. Jeigu nebutų T. M. D., tai rastūsi kokią kitą, leiskime kadir "Meilingos Tėvynininkų Draugija." Prie šiandieninio musų visuomenės pasiskirstymo tai yra natūrališka.

"Bet, gerbiamašai, tai yra kultūrinė draugija!" — atrėm man ponas A. Jos uždavinys ne politika, bet apšvieta, tyroji apšvieta." Gana, jau gana! Ne alyvų darželyje mes randamės. Gyvenome juk tokioje visuomenės tvarkoje, kur žmonės yra pasiskirstę į kelias vienas kitai griežtai priešingas klesas, vedančias tarp savęs juoatkakliausią kovą. Kultura, apšvieta — visa tai pas jas turi skirtingą prasmę. Pavyzdžiui, kapitalistas skaito apšviestu tik tą žmogų, kuris geriau atsako šiandieninės išdirbystės reikalavimams t. y., kuris tinkamai ir operomis pasekmėmis sugebi operuoti jo mašiną. "Tautiečio" Širvydo "alfa" ir "omega" tai skelbimas "tautiško susipratimo" — "tėvynės meilės" — su priemaisa tik jam tesuprantamos "laisvamanybės." Tuos žmones, kurie nestato pirmoje vietoje jų "tėvynės meilę", jie vadina "apjakėliais", "išgamomis" ir net "benkartais — išperomis"!!! Taigi — neapšvietais. Gi pasiklausykite, ką kalba garsusis "metodologijos daktaras". Kiekviename savo juodojo "Draugo" numeryje socialistus ir tą progresyves musų visuomenis dalį, kuri nepripažįsta kunigų "mokslo", jįsai vadina nesupratėliais, paklydusiais, tamsiais. — "Tamsusis Grigaitis, paklydėliai laisvamaniai" — pas jį tai paprasčiausi žodžiai. Skylimas, nesusiataikymas, priešingybė.

Ar galima veikti bendrą darbą su Širvydu, Balučiu, Maliausku? Neabejodami, kiekvienas pasakys, kad ne. O betgi kitaip daroma. Dar ir šiandien daugelis musų draugų veikia (kol galima spraktą, kaip drg. Dėdėnas!) toje draugijoje, kur šeimyninkau-

ja Širvydai ir kompanija! Ir jie tatau daro vardan apšviotos ir mokslo... Dissonancija!...

Tautininkai užsimano leisti kunigų Žilinskio ir Strazdelio "literatūra", socialistai nepatenkinti. Socialistai panorės išleisti tokią Kautskio "Socialę Revoliuciją" ar "Ekonominį Mokslo" — Širvydas ir kompanija sauks, kad tai ardymo darbas. Kova, bereikalingas laiko ir spēkų eikvojimas.

Daugelis socialistų šitą jau senai permatė. Todėl jie nutarė neieikovti bereikalingai laiko ir spēkų įtikimui Širvydu, Balučio ir kompanijos. Jie manė esant reikalingu sutverti organizaciją, kurios pamatan butų padėta "darbo žmonių reikalai", tariant kuri vadovautūsi klesų kovos obalsiais. Tokiā šiandien mes turime Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją. Tą draugiją sutvėrė darbininkai. Jos uždavinys bus: leisti knygas, kuriose butų aiškinama darbo žmonių reikalai. Aišku, kiekvieno darbininko privalumas remti ją. — Tėvynės Mylėtojų Draugija jau sulėš savo rolę. Tas ko siekė pirmieji jos pionieriai, jau atsiektā. Jai lieka vienas išėjimas: tarnauti kuriai nors musų visuomenės klesai. Tatau jį ir daro. Ji nukrypo ton pusėn, kur tautiškas lakstingales čiulba apie nepabaigtiną "tėvynės meilę" ir savo čiulbesiu žavi-kviečia savesp renegatus atsimetėlius, tuos aršiausius progreso ir darbo žmonių priešus!

Klesiniai susipratusiems darbininkams tokioje draugijoje negali but vietos.

St. Strazdas.

(Redakcija nešutinka su kai kuriais drg. Strazdo išvadžiojimai. Dedama šį straipsnį, jį ragina ir kitus draugus išreikšt tame klausime savo nuomones. Red.)

SAJUNGOS DIRVA.

L. S. S. sekretorius-vertėjas praneša, kad 34 kp. įnešimas visuotinam narių balsavimui, butent, kad šeimynininkai, užimokėdami išanksto nario mokesčių, turėtų teisės gauti vietoj organo "Kovos" knygų, vertės dviejų dolerių. Įnešimą, sako drg. J. V. Stilsonas, parėmė 11 kuopų. Diskusijoms kalbamam klausime "Kovos" spaltos atdaros iki 25 d. rugpjūčio, t. y. 34 nr. "Kovos."

Ka-tik perėjo Veik. Kom. referendumas nr. 3. Išrinkta naujas to kom. sekretorius. Juomi dabar yra drg. N. Januška — iš So. Boston, Mass.

Beje, ten pat sekretorius-vertėjas skundžiasi, kad girdi, kai kurie Veik. Kom. nariai nedalyvauja tarimuose — balsavimuose... Jisai persergsti juos: nepildant savo pareigų jų vardai bus išpranešta rajonų valdyboms.

Veik. Kom. atsišaukime, reikale agitacijos tolimosiose Washingtono, Californijos, Nebraska ir Iowos valstijose, tarp kitko sakoma, kad delei tulų viems žinomų priežasčių — tolimo kelionės, iki šiol nebuvo galima pasiekti tų valstijų draugus. Todėl Veik. Kom. mano esant reikalingu atsišaukt į geros valios draugus, prašant jų pinigiskos pagalbos, butent, kad kiekvienas sąjungietis paaukautų tam tikslui nemažiau 10 centų. Veik. Kom. mano, kad jeigu 2000 sąjungiečių aukautų tik po 10 centų, ir tai būtų vienu metu sudidarytū suma iš \$190.00. Gi prilegėsimt minimų valstijų draugams, butų galima pasiūsti ten bent vieną gabų agitatorių. Tatau atneštū daug naudos socialistiskam judėjimui tose valstijose.

Aukas reikia siūsti "Kovos" administracijai, kuri vesianti tam tikras apyskaitas. Agitatorių galėsią nuskirti sekamas Sąjungos suvažiavimas. Veik. Kom. tikisi, kad draugai at-

kreips domą į jo paraginimą ir iki busimo suvažiavimo sudės reikalaujama sumą.

BLAIVININKŲ SEIMAS.

Neužilgo žada įvykt da vienas seimas, butent "pilnųjų blaivininkų." Seimas įvyksias 1 d. rugpjūčio Brocktone, Mass. valstijose. Kun. Pr. Augustaitis, "pilnųjų blaivininkų" susivienijimo pirmininkas, ragina narius, kad jie pasirupintų išrinkti tinkamus delegatus į busimą to susivienijimo seimą, nes, girdi, "šmet norėtume matyti seime žmones suprantančius blaivybės ir musų organizacijos svarbą" ir tt.

Atsimena jie buvusį rymo-katalikų susivienijimo seimą...

JAUNUOMENĖS REIKALU

So. Bostono "Lietuvių Jaunimo Ratelis" savo posėdyje svarstęs klausimą apie reikalingumą jaunuomenės draugijų ir "šiaip jaunimo veikėjų" suvažiavimo. Tam tikslui jįsai išrinko net specialę komisiją, kuri turėsią surengt kalbamą suvažiavimą. Komisija po to laikiusi dar savo posėdį, kuriame ji manė esant reikalingu apibrėžti buvimo jaunuomenės suvažiavimo tikslus, butent: 1) kad suvienyti jaunimo dr-jas bendram veikimui N. Anglijos apskrityj ir sutverti jų federaciją ar sąjungą; 2) kad aptarti kultūrinio veikimo plenus ateinančio rudens ir žiemos sezonams; 3) pasitarti apie veikimą tarpe jaunimo, kuris dar jokiose organizacijose nedalyvauja, ir 4) apie suderinimą veikimo tarpe čia gimijų ir atei-vių."

Komisija prašo "draugų ir draugijų" atsiliepti į tai. Ypačiai esą pageidaujama kad butų atsakoma į sekamus klausimus: ar "pritariate suvažiavimui" ir "ką siulote nuo savęs suvažiavimui apsvarstyti."

Komisija, be to, suvažiavimam kviečia dalyvauti nevien tik jaunuomenės draugijas, bet ir "šiaip didžiujam iš jaunuomenės suside dancias butent: teatrales dr-jas, choras, lavinimosi bei apšviotos dr-jas, išskyrus pašėpines.

Pagyvensime ir pamatysime, ar įvyks tasai margojo jaunimo suvažiavimas.

DAR VIENAS MOTERŲ LAIKRASTIS.

Nesenai atsibuvęs moterų rymo-katalikų seimas nutarė įsteigt savo organą — laikraštį. Naujasai laikraštis, sakoma, pradėsią išeidinėti spalį ar lapkričio mėnesiuose. Naujojo laikraščio redaktoriūm išrinkta tula U. Jokubauskiūtė.

Taigi, kun. Kemėšis užkomandavus, ir rymo-katalikės nori pasirodyt savo "sesėms" progresistėms ką jos gali...

Rymo-katalikų susivienijimo centro valdybom seimas išrinko: pirmininku U. Gurkliūtę-Gudienę, (tą pačią "istoriškąją" Gurkliūtę...), jos pagalbininkais: M. L. Gurinskaitę ir O. Migauskaitę, raštinin. O. Stalioniūtę, išdoininke A. Nausiedienę, išdo globėjomis M. Juškienę ir U. Jokubauskaitę, dvasišku vadovu kun... Kemėšį!

Sekantis rymo-katalikų seimas įvyksias Pittsburge.

VIS DAR NEPATENKINTI.

"Metodologijos Daktaro" štabas vis dar nepatenkintas, kad pereitasai rymo-katalikų seimas nutarė pirkti nuosavų naują New York. Juodojo "Draugo" nr. 28 tulas P. Mulevičius rylinių valstijų "brolius Kristūriais" pavadina tiesiog politikieriais. Girdi, delegatai buvę pripompuoti tulų "gerb. politikierių." Taigi, "31-jo seimo delegatai New York namu vietā paskyrė ant greituju, gerai neapsvarstę, klausydami užsikasėdavusių lyderių"...

ATSKAITA

Lietuvos Selpimo Fondo Finansų Sekretoriaus nuo Birželio 1, 1916 iki Liepos 1, 1916.

Birželio 1, 1916 balansas	\$7,348.53
Per "Naujienuos": L. S. F. K. Roseland, Chicago, Ill., \$76.76, nuo Jaunų Lietuvių Amerikos Pasilinksmimui Klubu balansas \$22.75, krikščionyse pas Jonaičius, Chicago, Ill., \$5.00, vestuvisė Čapo su Sadauskaitė, Racine, Wis., \$7.60, viso, \$112.11	
Per L. S. F. K. skyrijų Baltimore, Md.: nuo Bulotos ir Zemaitės prakalbų \$70.65, įžanga ant prakalbų \$20.90, nuo Darb. Sus. Paš. Dr-stės susirinkimo \$17.53, surinkta prakalbose \$5.94, pas Skeberdžius krikščionyse \$3.00, čekį prisūtė ant	118.00
Per "Naujienuos": nuo Rockefeller, Ill. Jaunimo išvažiavimo \$18.80, nuo L. S. S. 160 kuopos Des Moines, Ia vakaro, pikniko ir tt. \$5.00, viso	23.80
Per "Laisvę" nuo Vargdienio draugystės komisijos, Argentino Borisso \$33.00 ir nuo K. Petronaičio, Brooklyn, N. Y. \$1.00, viso	34.00
Per J. S. Vaskevičių Pittston, P. nuo prakalbų 9 d. balandžio	6.30
Nuo vietos L. S. F. skyrius, Girardville, Pa. už stampas	10.00
Per J. Kutus, nuo vestuvių A. Anabržo su p-le G. Sukliute, Throop, Pa.	5.65
Per W. Zilaitis iš Norwood, Mass.	124.00
Per "Kelvių" nuo pikniko D. L. K. V. Dr-stės Herrin, Ill.	3.30
Per "Kelvių" D. L. K. Ytauto Dr-stės nuo baliaus, Tacoma, Wash.	10.00
Per aukų rinkėus J. Rimkų ir P. Kępalus nuo Racine, Wis. lietuvių	20.75
Per "Tėvynę" surinkta Teatrališko Radvilio, Vandergriff, Pa.	12.00
Per J. I. Alexis nuo M. Bartkunas sumas krikščionų, Pittsburgh, Pa.	3.75
Per aukų rinkėus J. Sosnaukas ir J. A. Kaminskas	

nuo Binghamton, N. Y., lietuvių	13.10
S. L. A. 155 kuopa, Benld, Ill. aukavo (prisūtė K. Guzevičienė)	25.00
Per P. A. Veskinskas iš Worcester, Mass. (nepažymėta kaip surinkta)	191.97
Per vietos L. S. F. K.: nuo S. L. A. 57 kuop. šeimyniskų pietų \$51.64, nuo Worcester Lietuvių Beno koncerto \$29.50, nuo teatro \$11.05, iš izdo \$4.81, viso iš Worcester, Mass.	100.00
Per J. Mikšinis nuo vestuvių J. Medžiūsu su A. Grinitu, Racine, Wis.	4.10
Vietos L. S. F. Komitetas už stampas Girardville, Pa.	10.00
Per A. Štukinę nuo Wilkes Barre Liet. Moterų Pagelbinės Juofos vakaro parengto L.S.F. naudai Wilkes Barre, Pa.	2.25
Per "Kelvių" Kontrinas nuo krikščionų pas V. Petriką So. Boston, Mass.	6.00
Per A. Ikonų nuo vestuvių J. Rimšos su p-le K. Gudauskiute, Cambridge, Mass.	17.00
Per pp. Zemaiteis, Bulotienės ir Bulotos prakalbas sekantis: Easton, Pa. surengta Laisvės Dr-stės ir L. S. S. 42 kuop. \$65.61 ir Liet. Moterų Progressiv. Susiv. 14 kuop. \$3.60, Chicago, Ill. Lietuviškų Draugijų Sąjunga \$267.00, Chicago, Roseland, Ill. ir Aido Choras \$117.69. Viso	453.90
Viso per Birželio mėnesį	
įplaukė	\$1,307.06
Viso su balansu	\$8,655.59
Išlaidos	
Už išmainyną privatiskų čekių	40
T. L. Dunduliu, L. S. F. Finansų Sekretoriui už techniską darbą už Gegužio mėnesį	10.00
pp. Bulotai ir Zemaitei kelionė i Amerika butas, pragyvenimas ir kitokios smulkios išlaidos	422.25
Viso per Birželio mėnesį išmokėta	\$432.65
Liepos 1, 1916, lieka pas L. S. F. Izdininką K. Sidlauską	\$8,222.94
Iki Liepos 1, 1916, įplaukė	\$21,597.71
P. L. Dunduliu, L. S. F. Fin. Sekretorius.	

SELPKITE LIETUVĄ AUKAUDAMI LIETUVOS SELPIMO FONDUI.

GYDAU mešlines žarnas ir privatiškas (lytiškas) ligas

Turiu 30 metų patyrimą. Kalbu lietuviškai

59 E. Van Buren st. Imkite elevatorių iki 4 augšto. Ruimas 406.

Dr. G.S. Calvert Valandos: nuo 9 iki 9: nedėliomis 9 iki 12.

DR. C. H. HAIR Specialistas

Gydo įvairias ligas vyrų ir moterų. Daktaras sako: Mano 17 metų valdiška tarnystė davė man patyrimą ir pažinimą daugelio sunkių atsitikimų, kurios sunku buvo pergalėti kitiems specialistams. Naudoju naujausiomis francuziskomis, vokiškoms ir italiskomis metodomis, o taigi ir amerikoniškoms, kurias išmokau šioje šalyje. Mano specializumas yra pasekinimas gydyme užsienėjusių, chroniskų, paslaptinių ir privatiškų ligų, užmodijimo krauju. Geras sutaisymas vaisty del kraujo. Valo greitai kraują. Praskalina viso kuno užstovėjimus, jeigu turite. Jeigu turite pilvę, namuose, kryžiuje skausmą, širdies mušimą, kojų ir rankų prakaitavimą, nemalonų kvapą — visa tai greitai praskalina. Mano pilno rinkinio Bakteriologijos Laboratorija ir X-Ray spinduliai Roentgenos atras tikra priežastį jusų ligos. Egzaminavimas ir patarimas dykai, nežinūrint ar gydysitės, ar ne.

Kambarys 122, Actor Bldg., Bank elevator.

39 SO. STATE ST., KAMPAS MONROE, PRIEŠ NORTH AMERICAN CAFĖ.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakarų. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų

Sergantieji žmonės, klauskite patarimo Dr. ROSS

Dr. Ross'o gydymai sugrąžins Jums sveikatą, stiprumą ir gyvenimą. Jo moksliški ir naujos mados būdai gydo reumatizmą, vidurių ligas, katarrą, užsisėmusias ligas, nervų nusilpinimą, stiprumą, užmodijimo kraujo, puslės, slaptinimosi kėblumus ir skaudžias arba chėniskas užkrečiamas arba slaptas ligas.

Ar jūs sapnuojate negerus sapnus. Ar jūs jaučiatės nuvargę ir nusilpnę. Stok energijos ir ambicijos? Širdies plakimą. Silpna atmintis? Nedirbiam vidurių, išputima, kepenų arba inkstų kėbluma? Ar jūs turite galvos skaudėjimą, rupeštį arba neramumą? Ar jūs jaučiatės nusilpnę, serga po nuleidimo arba ankstyvų dalsleidimo. Nedidelisk kraujo sugrimo, nervų sujūdimos arba kitai kokiā ligai nusilpninti jusų sveikatą ir stiprumą.

Ekite pas Dr. Ross, specialistą ir busite išgydytais jo naujaisiu būdu gydymu. Tai yra faktas, kad pasiekmingiausai gydytojai yra tie, kurie specializuojasi ir įgijā žinojimą per metus pratisko patyrimo.

Dr. B. M. Ross'o dvidešimt penki metai praktikos yra neabejotinas užtikrinimas jo gabumui. Delei ties priežasties ligonimū miestu ir sodžiaus laisvū męstia Dr. Ross'o pataravima. Jie žino, kad jie bus sažiniškai išgydyti.

DIDELE VOKISKA GYDYTOJE 1914. PAGERINTI 606 ST. TEIKIAMŲ GYDYMOI 1221 OMBITO KRAUJO.

Dr. Ross'o ofisai ir ypatiskam pasikabėjimui kambarys randasi 35 So. Dearborn str., Chicago, Crilly Buiding. Kambarys 506 ir 507. Paimk elevatorių iki 5 augšto.

Pasiteiravimo valandos diena nuo 9 ryto iki 4 po pietų ir nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Panedėlyje, seroedje, pėnyedjeje ir sabote vakarais nuo 7 iki 8.

PASITEIRAVIMAS IR DRAUGISKAS PASIKABĖJIMAS JUMS NIEKO NEKAINUOS.

MOKSLAS

Iš Astronomijos Srities

Pagal Flammarioną — J. Sirutis.

KAIP DALINA ŽEMĖS KAMUOLĮ.

Vienas mokinyš turėjo didelį gabumą išpaustyti peiluku juokingus žmogučius ant žievelės apelsinų, obuolių, kaštonų ir t. t. Vieną kartą jo motina užprašė keletą jo draugų, kad jie smagiai galėtų praleisti popietį: jaunas artistas, norėdamas draugams parodyti savo gabumą, pridirbo visą eilę įvairiausių figurukų, kuo nemažai patinksmo savo draugus. Vistplojo delnais, stebėjosi ir gyrė skulptorių. Tuomet, vienas, patsai vyriausias, paaiškino, kad jis, nors ir nemokąs vaizių ragazę paverstį skulptūros muzejų, tečiaus jis lengvai galįs parodyti ant apelsinos daug indomesnių bei žingedesnių dalykų, būtent geografinis smulkmėnas. Tokis jaunuolio žinėjimas nemažą nudžiugino jo draugus. Juokavimai pasibaigė, užstojo išdidi tyla ir atidžiai draugams beklausant, "profesorius" pradėjo šiais žodžiais:

"Šioji apelsina — žemė: jūs matote du žemgaliu, jie čia žymūs. Aš imu žemę dviem pirštais, smilium už šiaurinio žemgaliu, o didžiuoju už Pietinio. Tiesi linija, kurią aš savo mintų pravedu nuo vieno žemgaliu ligi kito, tai — žemės ašis, aplink kurią jinai sukasi. Dabar, ant lygaus nuo abiejų žemgalių atstumo aprėžiu peiluku aplink žemę ratą. Šisai ratas arba graižas vadinasi ekvatorium. Jis dalina žemę į dvi lygias dalis, t. y. į du puskamuolius: puskamuolis, kuras randasi prie šiaurinio žemgaliu, vadinasi šiauriniu, gi tas, kuras randasi prie pietinio žemgaliu — pietiniu. Rėžį, kuris reiškia ekvatorių, aš pagilinu, — įpjaunu apelsinos žievę riauurai, taip kad tas įpjomimas liktųsi nel ant paties vaisiaus; aš tuojaus nulupu žievę ir jįs jį pamatysit.

"Ant žemės ekvatorių nepažymėtas nė aže, nė kokias nors linija, bet taškai, kurie jį nurodo, ištikrųjų yra, ir šalįs, kurios randasi ant ekvatorių, stovi ant lygaus nuo abiejų polių atstumo."

Čia kalbėtojas buvo pertrauktas jaunų savo klausytojų, kurie teiravosi, ar šalįs, esančios ant ekvatorių, turi kokias nors ypatybes sulig kitų žemės skritulio šalįų vienas iš klausytojų dargi apgailestavo, kad Francuzija nesiranda ant ekvatorių, o tai butų, girdi, indomu gyvent ant tokios linijos, kurią galima tik įsivaizdinti. Draugas atsakė, kad Francuzija ir kitos jai panašios šalįs neturi ko užvydėti toms šalims, kurios randasi ant ekvatorių, nes aišku, kad per kiekvieną žemės skritulio tašką galima praveisti ne tik vieną bet ir du ratų. "Jūs tuojaus tai pamatysite. Štai vieta, kurion aš įsmeigiū peilio geląžtę. Tai — Paryžius. Per šitą miestą ir per abu poliū (žemgaliu) aprėžiu aplink visą skritulį, taip kad tas ratas susidurė su ekvatorium dviuose vietose. Tai — meridianas. Tai — meridianas Paryžiaus. Jūs matote, kad ekvatoriū ir abiem poliais jis dalinasi į keturias lygias dalis; aš imu tą dalį, kuri eina nuo šiaurinio poliaus, pereina per Paryžių ir prieina prie ekvatoriū; ją dalina į 90 lygių dalių; aš čia jų nepažymiu, nes tai užimtu daug laiko; bet jįs jas įsivaizdinkite; taip pat įsivaizdinkite, kad pradėdant nuo ek-

vatoriū, kurį mes pažymim 0, mes galime sunumeriuoti visus devyntiasdešimts dalinimo taškus: 1, 2, 3... ligi pat šiaurinio poliaus, kuris turės numerį 90; tą paskui mes padalinam į 90 dalių ir tą dalį meridianu, kuri eina nuo ekvatoriū ligi pietinio poliaus.

"Dabar per kiekvieną dalinimo tašką apibrėžiam aplink skritulį ratą, paralelį (pagrel einantį) su ekvatorium; šieji ratai juo arčiau polių, juo mažesni, tai — paraleliai arba ratai (graižai) platumos. Tokių ratų nuo ekvatoriū ligi abiejų polių yra lygiai po 90, ir pats 90-tasis ratas bus pats polius, t. y. tik taškas. Paryžius randasi beveik ant 49 numerio arba laipsnio: jo platumos ratas turi tą pat numerį, ir sakoma, kad Paryžius randasi ant 49-to šiaurinės platumos laipsnio.

"Kaip jau sakiau, Paryžius turi du ratu, būtent, meridianą ir paralelę; ir tai, kas padaryta sulig Paryžiaus, galima padaryti ir bile kokioj kitoj žemės skritulio vietoj. Ant apelsinos galima pažymėti nekurie paralelį ratą, pavyzdžiui, 10-tas, 20-tas, 30, 40, 50, 60, 70, 80-tas, bet nėra čia man reikalo žymėti visus. Kas del ekvatoriū, tai visi jojo taškai randasi ant platumos 0.

"Tokiu būdu, — tęsė toliau, — mes matom, kad žemę padalinam į juostas lygaus platumos; juo arčiau jos randasi prie ekvatoriū, juo šiltesnės; pačiose šilčiausiose juostose gyvena juodveidžiai. Poliarinės gi šalįs, priešingai, suledėjo, ir patįs poliai beveik ligišiol dar neprieinami, (nors aš juos ir laikau po savo dviem pirštais).

"Bet tai dar neviskas. Musų apelsina atidengs mums dar ir kitų stebuklų. Aš nulupu jos žievę. Kaip ir tikėjomės, ekvatoriū pažymėtas peiluku; matomi taip pat ir meridianai, pačios gamtos pažymėti, nes vaisius padalytas į gabalėlius, aiškiai atidalintus revukais viens nuo kito. Jeigu mes vienon paprastos apelsinos paimsim taip vadinamą mandariną, tai, suskaitę tus gabalėlius arba revukus, rasime jų dvyliką.

"Dirstelkim dabar vėl į musų ekvatorių. Štai taškas, kuriame jis persikryžiuoja su Paryžiaus meridianu. Pradėdant nuo čia, mes daliname jį į 360 lygių dalių ir sunumeruojam dalinimo taškus nuo 1-mo ligi 180, einant į dešinę, linkui rytų, o kitą 180 einant į kairę, linkui vakarų. Abudu mano numeriai 180 subitiks taške, esančiam lygiai priešais tašką, iš kurio aš išėjau. Praeiti nuo Paryžiaus meridianu ligi numeriu 30, reiškia paeiti nuo vieno revuko ligi kitam, nes vaisiūi turint 12 revukų, kiekvienas jų talpina 30 taškų bei numerių. Ir šiuos revukus galima sunumeriuoti — 30, 60, 90, 120 150, 180 į rytus, ir tokiu pat būdu, į vakarus. Padalinę šiuos tarprevius pusiau, į vietą 30, 60, 90 ir t. t., gautume — 15, 30 45, 60, 75 ir t. t. Du numeriu (180), susidurę viname taške, daro vieną meridianą.

"Paimkim ant žemės kokį nors tašką, pavyzdžiui, Valparaisą (Čilėj). Jis randasi ant 33 paralelės pietinės platumos arba pietinio puskamuolio, ir ant 74-to meridianu o vakarus nuo Paryžiaus. Mes sakom, kad Valparaiso platumą — 33 laipsniai į pietus, gi ilgumą —

74 laipsniai į vakarus; ir šiedvi skaitlinės parodo, kur randasi Valparaiso. Ilgumą rodo meridianų numeriai.

"Geografai ir astronomai nepasitenkina tokiu dalinimu laipsniais, paeinančiais nuo dalinimo visokio rato graižo į 360 lygių dalių; padalinę laipsnį į 60 lygių dalių, jie gauna taip vadinamas kampo minutes; mi nuta gi, padalinta į 60 lygių dalių, duoda taip vadinamas kampo sekundas. Kuomet mes nu einame 31 metru į šiaurius arba į pietus, tai tuomi mes padidinam arba pamažinam musų platumą daugiau, negu ant vienos sekundos. Bet su apelsina tokių smulkmėnų išrodyt negalima. Kad visa tai užbaigęs, rodos, geriausia bus pasidalint musų žemę ir suvalgyt. Kiekvienas musų imkim 60 laipsnių žemės kamuolio pagal ilgumą, t. y. du gabalu po 30 laipsnių ir visi turėsime lygiai."

Taip ir buvo padaryta. Auditorija suvalgė astronomiją.

Vienok jaunasis profesorius pamiršo dar keletą gana naudingų patėmijimų. Viena, kad į vietą Paryžiaus meridianu galima skaityti pirmuoju bile kokį kitą meridianą, nes (ant nelaimės) civilizuotos tautos dar galutinai šiame klausime nesutiko. Antra, kad rato graižą galima ir kitaip padalinti, negu į 360 laipsnių. Įkurėjai metriinės sistemos siūlė dalinimą rato į 400 lygių dalių, vadinamų laipsniais, vielon 360. Pagaliaus, jeigu apelsina butų dyno didumo, tai tasai pat po 60 laipsnių pasidalinimas sukeltų maištą jaunų vaikų skilviuose.

Tas pats laipsnis gali buti ir labai didelis ir labai mažas, žiurint, kaip didelis ratas ant jų padalintas; tik-ką sakėme, kad viena laipsnio sekunda ant žemės skritulio lyginasi 31 metrui. Jeigu toki pat kampą atmienuoti ant paviršiaus didelės apelsinos, tai vielon 31 metro gautume laipsnį trupesni negu tukstantinė dalis milimetro.

Dalinimas rato arba saikas kampu, kiap sakoma geometrijoj, dar kartą mums palidija, kad tas pats daiktas visuomet

P. PILENAS

Igaliojas "Naujienu" agentas lankosi po visus lietuvių kolonijas Amerikoje. Užrašinėja dienrašį "Naujienu" ir atnaujiną prenumeratą. Igaliojo Naujienu Administracija.

NEBO

CORK TIP CIGARETTES

VIENA, DELKO MES NORI ME, KAD JŪS RUKYTUMET **10 for 5c**

NEBO Cigaretus, tai todėl, kadangi jie yra padaryti iš geresnio tabako, negu bent kokie kiti cigaretai, — užtaigi jie yra geriausi.

Suprantama, kad už savo pingus kiekvienas nori įgti ką nors geresnio, ar ne?

Jei jūs to geidziate, pirkite NEBO Cigaretus.

GERESNIS TABAKAS JUOS IŠGARSINS

Kuponai išmainomi ant pinigų arba dovanų.

P. Lorillard Co., Inc. Established 1760

Sąmoninga gaspadinė visada turi savo namuose butelėlius **PAIN-EXPELLER** Doro Richter'o

Nebažejojantis budas jtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"

25c. ir 50c. butelėliai visose apšiekose arba stačiuose namuose.

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS

Išmokiname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdalus Diplomas kiekvienam, kas išsismokins. Va landos dieną arba vakarais del Jūsų parankumo. Už \$10.00 išmokiname Jus siut visokių drabužių.

DRESS MAKING COLLEGES, 2336 W. Madison gatv., Western ave 1850 Wells gatvė.

SARA PATEK, Mokytoja

GERIAUSIS PASAULYJ International prosas įkaista per save vartojant gasoliną, kerosiną arba alkoholį, tesudega už 1c per 4 valandas. Sveria 6½ svarus, gvarantuojame, jeigu nepatinka, galima sugrąžinti, o mes sugrąžiname pinigus. Kaina su prisutintu \$4.50. Adresas: The Lithuanian Mail O. House, 3356 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Koznas gali buti Fotografistu

Šitie butinai reikalingi įrankiai del darymo fotografijų ir knyga del pamokinimo lietuvių kalboje kaštuoja \$3.50. Siuntimo išlaidas mes apmokame. Adrestuokite: North End Studio Co., 376 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Pranešu Visiems Lietuviams

S. D. LACHOWICZ Lietuviškas Graborius

Parsamdu kerėčius ir automobilius del veselijų, krikštymų, pagrobų ir t. t. Darbą atlieka gerai, katinu prieinama. Reikale kreipkitės prie savo tautiečio, o mano darbu busite užgandinti.

2314 W. 23 PL., CHICAGO Phone Canal 2199.

Taipgi turit skyrų ir Cigera, Ill. 1437 SO. 49TH AVENUE Tel. Canal 193.

NUOSAVYBES IŠSIVYSTYMAS

NUO NUOŽMYBES IKI CIVILIZACIJOS

Sulietuvino A. J. Karalius.

TURINYS:

Bendralaikinės nuosavybės formos Primityviškasai komunizmas Šeimyna arba gimininkasai kolektyvizmas

Buržuaziška nuosavybė Tarpautiškių žodžių paaiškinimas Tamsta turi kokį nebu nuosavybė, kokiu būdu ją įgijai, tai žinai patsai geriausiai. Bet kokiu būdu nuosavybė abelnai vystėsi ir formos keitėsi, tai tas tamstai mažiau žinoma. Todėl ir patariame įgti šią knygę, kuri pilnai suprąntamai išaiškina apkalbomą dalyką.

Chicago, Ill. Pustl. 167.

KAINA 50 CENTU

"Naujienu", 1840 S. Halsted Street

Willimas Yalovičius **APTEIKORIUS**

yra seniausias ir vienatinis krajavas aptiekorius Rochesterj. Kalba lietuviškai. Turintįs kokį reikalą meldžiū nepamiršti.

Willimas Yalovičius

658 Hudson Ave. Kampas Alph St.

Galima Palikti Mokytais

Jei tik mes norėsime tokiais buti

Pas žmones, ypač pas lietuvius, nuo seno yra įsigyvenęs manymas, kad mokyklos nelankę negali buti mokytais. Taip manyti yra netik klaidinga, bet dargi pavojinga, nes toks manymas sulaukō žmogų nuo mokinimosi.

Daug faktų galima butų priversti, tečiaus pakaks keletu.

Benjaminas Franklinas buvo visiška mažai lančės mokykla, bet jis šiandien yra žinomas, kaip garsiausias filozofas. A. Lincolnas, kuris taip vargingai augo ir neturėjo progos lankyti mokykla, tečiaus šiandie visi amerikonų tauta jį gerbia, kaip geriausi šios šalies prezidentą ir žinovą politikos ir sociologijos klausimų. Šie mokslo vyrai neturėdami progos lankyti universitetus, mokinosi patįs per save, atlikusiu nuo kasdieninio užaičimimo laiku ir paliko taip mokytais, kad juos gerbia žmonės, baigę augsčiausius mokslus universitetuose.

Nors musų literatura nėra tokia turtinga, kaip kitų tautų, tečiaus visgi randasi keletas gerų knygų, kurias kiekvienas privalėtų perskaityti. Štai keletas svarbių veikalų, kuriuos patariama kiekvienam perskaityti.

DARBAS yra tai knyga parašyta garsaus francuzų raštininko Emile Zola. Vertė musų gabus literatas A. J. Uuoga. Šioje knygoje autorius apipiešia darbininkų gyvenimą taip vaizdžiai, kad rodos ir matai tuos visus jų vargus ir ypatingus nemalonumus. Ši knyga parašyta romano formoje. Tai yra be galo indonus pasiskaitymas. Kaina 75c.

NUOSAVYBES IŠSIVYSTYMAS nuo nuožmybės iki civilizacijos. Šita knyga parašyta įžymaus raštininko Paul Lafargue. Vertė gerai lietuviams žinomas literatas A. J. Karalius. Perskaite šitą knygą, žinote, kaip nuosavybė išsivystė nuo nuožmybės iki civilizacijos. Šitame amžiu, kada darbinikiškas klausimas yra gvidenamas beveik ant kiekvieno gatvekampio, niekas neturėtų apsieiti nepaskaitę šios knygos. Kaina 50c.

IŠ SIRDIES. Parašė garsus raštininkas James Allen. Vertė St. Biežis. Skaitydami šitą knygelę sužinosit daug dalykų apie save. Šitas veikalas gvidena proto klausimus, — mintių, sielos. Viena iš indomiatusių mašinių tai yra žmoniška mašina. Vienas mokslinčius pasakė, kad vienas iš didžiausių stebuklų tai yra tas, kad vienas gali kurkučius dėti ant popieros, o kitas gali juos suprasti. Augščiau minėta knygelė parodo kaip ta stebėtina mašina dirba. Kaina 15c.

ADOMAS IR JIEVA. Juokinga ir pamokanti knygelė. Daug yra ginėjama apie tai, kaip svietas tapo sutvertas. Žmonės senų laikų da vis tvirtina, kad dievas nulipino iš molio Adomą ir po tam iš jo sukaulio — Jievą. Ta pasaka yra taip kudžiška, kad visados yra progos girdžiai pasijuokti, biskį pakedenus tą klausimą. Kaina 10c.

Turėdami tą faktą mintytį, kad lietuvių visumonė susideda iš darbininkų, kurių centai yra nelengviausia uždibrami, "NAUJIENU" Administracija nužemino minėtų knygų kainą, taip, kad kiekvienas galėtų jas įgti. Jos visos keturios galima gauti "NAUJIENU" knygyne tik už vieną dolerį. Žinoma, toks atpiginimas negali traukties ilgai, todėl pasinaudokite proga — **PIRKITE JAS ŠIANDIEN.**

Jų kaina, perkant jas atskirai, butų \$1.50,— pasiduoda tik už \$1.

Nerašykite laiško: iškirpkite šį pranešimą, indėkite popierinį dolerį ir prisiųskite į "NAUJIENAS", o knygos atvyks pas jus su grįžtančiąja pašta.

"NAUJIENOS"

1840 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

PASALINO KETURIS POLICISTUS.

Kiti policistai slovėsių su pašaliniais.

Policijos viršininkas Healey pašalino iš vietos keturis policistus "Square Deal Mike" O'Connor iš Town Hall stoties, Alex W. Grandall iš Woodlawn stoties, John L. Sullivan iš Rogers Park ir John J. Dowling iš Lake st. stoties. Jie visi liko pašalinti, kadangi jie daugiausia organizavo ir veikė Chicago Patrofen's Social, Athletic & Efficiency klube.

Prieš tą klubą eina politikieriai, biznieriiai ir laikraščiai ir kiti policistai pašalinime minėtų policistų mato politiką. Priežastį, dėl kurių jie liko pašalinti, policijos viršininkas neparodė. Tas klubas dabar turi 1800 narių. Ir kaip politikieriai ne kovoje prieš jį, bet policistai, vadovaujami O'Connor, veikė ir jiems sekėsi. Abelnai, politikieriai ir biznieriiai bijosi policistų organizavimosi, nes kas gero — gali ir policistai susibuntuoti. Jau tas klubas pakėlė balsą prieš policistų siuntinėjimą saugoti streiko apimtas dirbtuves.

O'Connors prieš dvyliką metų buvo paprastųjų policistų atstovų policijos pensijos fondo taryboje. Tame fonde dabar yra \$260,000 pinigų. Kasmet tas fondas išmoka pensijos \$800,000. O'Connor pasižymėjo kaip teisingas žmogus ir jį policistai rinkdavo savo atstovu. Kandidatai seržantai visuomet buvo didelė didžiama balsų sumušama. Atstovai yra renkami slaptu balsavimu. Politikieriai norėjo įvesti atvirą balsavimą, kad sužinotų už ką kuris policistas balsuoja, bet O'Connor užbėgo tam už akių ir politikieriams nepasisekė.

Policistai ketina užsistoti už pašalintuosius ir reikalaut, kad visi kiti klubo nariai būtų pašalinti iš vietos, kad tuo būdu būtų galima visą dalį pavesiti teismui. Jie mano, kad policistai taip pat gali vienytis ir ristiš j visokias draugijas, kaip ir jų viršininkai, kurie yra susiorganizavę į Commanding Officers' Club.

Well, galime susilaukti ir policistų streiko.

UŽPUOLĖ VAIKAI DUONKEPI.

Serodėje, 3548 Emerald ave., Brolių Petrauskų vežimą užpuolė vaikai. Kuomet draiveris pastebėjo, kad jam vagia duoną, norėjo vaikus pagauti, bet vaikai su peiliais pradėjo gintis ir pabėgo. Vaikai buvo airišukai, ten pat gyvenantys.

PERKUNAS UŽMUSĖ LIETUVI.

Vakar prieš piet, apie 11:30 valandą, laike mažos perkunijos, liko perkuno užmuštas lietuvis, Jokubas Jasas, 732 W. 18 st., 44 metų amžiaus. Jis dirbo del Illinois Tunnel Co., prie 13 gatvės ir ežero ir ten liko užmuštas.

Velionis prigulėjo prie kokios tai bažnytinės draugijos. Paliko moterį su trimis mažais vaikais.

Chicago licitatoriai pradėjo smarkią kovą su prigavikais licitatoriais, kurie paprastai vedą licitacijas "einančių iš biznio" aukšnių daiktų sankrovų ir prigaudinėja publiką. Tikrieji licitatoriai sako, kad tokie prigavikai kenkia jų bizniui.

Elvin Hanson, 22 m., 2555 Montrose ave., sunkiai sužeistas jo motoreikletei susidurus su automobiliu.

Policija aštriai daboja šiaurinę miesto dalį, kur gyvena negrai, kad neiškiltų negrų skerdynės kaip pasekmė šaudymosi su tikybiniu fanatiku negru McIntyre, 320 N. Irving av., kuriame vakar liko nušauta 6 žmonės.

Negrai irgi prisibijo baltųjų ir ginkluojasi. Policija vienok neleidžia ginkluotis negrams ir jei kur bus patirta, kad laikomi ginklai, bus daroma kratos.

Girtas negras Wm. Boyd, 2122 Fulton st., areštuotas už grasinimą baltiešiams žmonėms.

Chicago Heights bekasani grabė, atsitikus eksplozijai, užmuštas darbininkas John Donkiewicz.

Chicago finansistas James Hobart Moore, 64 m., pasimirė savo vasarnamyje Lake Geneva.

Po bausių sapnų nusizūd Edward Kramsky, 2413 S. Avers ave.

Michael Novik, 1432 So. Halsted st. prigėrė besimaudydamas West Park No. 2.

Dabar vaikų paralyžium Chicagoje serga 11 vaikų.

Riverview Parke mašinistui apalpus nuo karščio ir nukritus nuo garvežio, mažytis traukinys pasileido važiuoti vienas ir jam nuokus nuo bėgų 4 žmonės liko sunkiai sužeisti.

John Marshall, maršalas miestelio La Grange, kurį pereitą pamedėję pašovė plėšikai, pasimirė.

PRANEŠIMAI

Dramatiško Ratelio narių susirinkimas įvyks subotį, liepos 22 d., M. Meldadžio svetainėje. Pradžia 7 val. vakare. Visi nariai malonėkite butinai dalyvauti šiame susirinkime ir atvykti laiku, nes randasi daug svarbių ir neatidėtinų reikalų. Taipgi ir tie, kurie dar nepriėmė atskaitų už Kryžiaus užrašinėją, butinai turite priduoti šiame susirinkime.

P. Čereška, Dramatiško Ratelio sekr. BRIGHTON PARK.

Keistučio Klubo vyrų choro repeticijos šiandien neįvyks. Priežastis — mokytojas yra užsiėmęs kitur. Repeticijos bus pamedėlyj, liepos 24 d. Malonėkite tada visi dainininkai susirinkti. Dirigentas Vilius.

EXTRA susirinkimas LSS. 81 kp. įvyks pėtnyčioj, liepos 21 d., 8 val. vakare. Draugai, malonėkite visi atsilankyti susirinkimui, turėsim nominuoti LSS. viršininkus 1917 metams, taipgi reikia išpildyti referendumo blankas. Norintieji įstoti į mūsų kuopą, kviečiami prisirašyti. Rašt. J. Mankevičius.

"Nemuno" bendrovės susirinkimas atsibus liepos 20 dieną, M. Meldadžio svetainėje, 2244 W. 23 Pl. Visi nariai ir prijaučiantys malonėkite atsilankyti ir aptarti savo reikalus, kad greičiaus ant West Sidės gatvėm atidaryti bučernę ir gro-

sernę. Kas tik matot reikalingumą tokios sankrovos, neatidėliokit ant toliaus, bet atėjkit ant šio susirinkimo prisirašyti. Valdyba.

WALTER F. SOMMERS ADVOKATAS, RECTOR BUILDING 79 W. MONROE ST., ROOM 1307. CHICAGO, ILL. Phones: Central 6107 ir 6108

VISI Į G. M. CHERNAUSKO DARŽĄ

Naktinis Piknikas ir Ristynės

Parengti

JAUNŲ VYRŲ LIETUVIŲ DRAUGISKO IR PAŠALPOS KLUBO

Subatos Naktį, Liepos-July 22 d., 1916 m.

G. M. CHERNAUSKO DARŽE, LYONS, ILL.

Daržas atsidarys 6 val.; Piknikas prasidės 7 v. vakare ir tęsis iki ryto. Ristynės prasidės 10 val. naktį.

Risis gerai žinomas chigagicėiams J. BANCEVICIUS, iš Chicago su drutuoliu M. YENKUM, iš kito miesto. — Antra pora — irgi geri drutuoliai — sveltimautis ir OTTO PRAPOTNICK.

Griech geriausia Chicago Orkestra. INZANGA 25c PORAL.

PASTABA: Iš visų miesto dalių reikia imti 22-ros karai iki Ogden ave., nuo čia — imti Ogden karai iki 48-tos ave.; nuo 48-tos ave. — imti Lyons karus iki upės. Ant upės kranto daržas.

Visus kviečia J. V. L. D. ir P. KLIUBAS.

Tel. Yards 2139

FOTOGRAFIJOS

Pagal naująsią mađą, Artistiškai užbaigtos

Turiu didelę praktišką traukime vestuvių paveikslų ir kožniui jaunai porai duodu nepaprastai puikią dovaną. Meldžiui atsilankyti ir persitikrinti, o busite visuku užganėdinti.

Darbas atliekamas gerai, greitai ir pigiau, negu kitur. Su pagarba, JONAS P. RASHINSKIS 3213 So. Morgan St., netoli 32-ros gatvės. Chicago.

DR. BURGESS Gydo Vyrus

Dr. Burgess sako: Mano 13-los metų valdikas darbas davė man patyrimo ir patalpinimą daugelje atsitikimų, kuriuos sunku buvo išvystyti kitoms daktarams. Iš to patyrimo medicinoje, labiau aptiktorium ir todėl gerai žinau vaistus. Naujodų juos naujausiomis francuziskomis, vokiečiomis ir italiskomis metodomis, apskaito to vartoja naujausias amerikoniškas metodus, kurias patį išmoku. Be skausmo ir apleidimo darbu Dr. Burgess suteiks jums žvėriškus varžovus 600-913 Rheum Phil Germ, ir tt., atsitikimose ligos kaip: Netyras kraujas, Varicella, Hidradema, Struktura, nesulpaėjimas, silpnas pulsas, skausmas krėtinėje ir visos pašalinės ligos, kurias užtikrinamai išgydo, greičiausiu laiku.

Dr. BURGESS

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodevilius permaina: Pamedėlyj, Keltverge ir Subatoj Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c. Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c. HALSTED IR 32-ra GATVĖ

LIETUVE AKUŠERE

Baigusi Akušerijos mokyklą Bellevue Hospital, New York. Registruota Illinois Valstijoje. Turiu gerą praktiką. Pasekmingai atlieku darbą prie gimdymo. Rūpestingai prižiūriu moterį ir kūdikį ligoje. Patarimus suteikiu dykai. Reikalaujantis kreipkitės šiuo adresu: MRS. P. MOCKUS 3229 Auburn Ave., Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTES

Mokiname šitą šviesų, svary ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinantis; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas: BURKE BARBER SCHOOL Dept. D. 610 W. Madison St., Chicago, Ill.

KNYGA

"SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS" (Socializmas suprantamai išaiškintas).

Parašyta John Spargo, lietuvių kalbon versta A. Lallo, yra baigiama spausdinti ir bus gatava apie 1 rugsėjo. "Naujienu" Admin.

PRANEŠIMAS

Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigų statymui ir pirkimui namų ant

4to ir 5to Procento

Ir ant labai lengvų ir prieinamų išlygų. Neskolnik iš kitur, pakol nedidžiosios mūsų išlygų. Kreipkis tuojau į

JONO BAGDZIUNO BANKA 2334 S. OAKLEY AVE. kampus 23čio Pl. Telefonas Canal 1667, Chicago.

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25 dolerius. Nauji, daryti gatavi, nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 dolerų.

Visai mažai varloti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais. S. GORDON 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jusų Priedermė

Igyti geresni darbą ir didesne mokesči. Mokykitės kirpti ir siuti drapanus. Šiuovinas drapanų yra vienas geriausia apmokamų amatų. Mes išmokyšime jus trumpu laiku. Atėikite pažiuėti į mūsų mokyklą, o su mumis susitaikysite bile diena.

MASTER SYSTEM SCHOOL Jos F. Kasnicka, viršintinkas, Priešais City Hall, 116-417, 118 N. La Salle st., Chicago

Jeji nori pasimokinti, kaip likti Suvienytų Valstijų piliečiu

gauk iš

"Naujienu" knygyno knygute

"Amerikos Pilietis"

KAINA TIKTAI 25c

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuosi Pensylvanijos Hospitalėse ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliskai, rusiskai, lenkiškai ir slavoviskai. 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ant antro augšto, prieš 18-tą gatvę.

American School of Languages Amerikoniška Mokykla DYKAI CHICAGO, ILLINOIS

Ar Nori Išmokti Anglu Kalbos?

Anglu kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas gali ant to KAS MOKINA, KO MOKINA IR KAIPI MOKINA. Tamista gali išmokti visa Anglu kalba lietuose nuo darbo valandose savo namuose, už mažą mlyginimą. Greičiausiu, didžiausia ir pripažinta už geriausia: Amerikoniška Mokykla, pasekmingai mokina per patią visose dalyse Amerikos ir Kanados, ir klesse dienomis ir vakarais. Jei nori greitai išmokti Anglu kalbos, tai persitikrink apie mūsų mokyklą pirmą negu pradėsi mokslą kur kitur. Čia gali užbaigti GRAMMAR ir HIGH school kursus. Graži didelė iliustruota knyga yra siunčiama DYKAI. Rašyk platesnių žinių; jėk kelias markes del pristatimo knygos. Iškirpk ir prisisk kartu šitą aparatinimą. American School of Languages 1741 W. 17th STREET CHICAGO, ILL.

AR PAS JUS LANKOSI KASDIEN

NAUJIENOS

DIDIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS?

Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyksta sviete: — musiai karės lauke, streikai, žmonių sukilimai, mokslo išradimai, atmainos politikoje ir t.t.

Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apsišvietęs darbininkas seka tas žinias. Nesekant tų žinių negalima būtų apsišviesti.

O ar jūs tas žinias sekate? Sekti jas galima skaitant gerą laikraštį.

NAUJIENOS, lietuvių dienraštis, kurio savininkai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia tiesą ir teisybę.

NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingiausias naujienas iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio kasdien.

NAUJIENOS talpina indomius ir naudingus straipsnius.

NAUJIENOMS rašo geriausi ir rimčiausi Amerikos ir Europos lietuvių rašytojai.

NAUJIENAS veda žmonės baigę universitetus, žinomi visuomenės veikėjai.

Skaitykite NAUJIENAS kiekvieną dieną.

Norint užsirašyti "Naujienu" išpildykite žemiau išspausdintą blanką ir pasiųskite ją kartu su pinigais "Naujienuoms."

Naujienu 1916 1840 S. Halsted St. Chicago, Ill. Gerbiami Draugai:

Pridėdamas \$..... meldžiui siųsti dienraštį "Naujienu" žemiau paduotu adresu:

Su pagarba,

(Parašas)

"NAUJIENOS" 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506 Cable, Naujienu - Chicago

GEROS NAUJIENOS

PRISIARTINA!

KLEIN BROS. PUSMETINIS

Vyru \$5 Siutu

Išpardavimas

Temyk Pėnyčios "Naujienuose" del pilnesnių žinių

KLEIN BROS.

20-tos ir Halsted gatvių

Atidara Subalot vakarais iki 9:15

JEIGU/TAMSTOS SIRDIS yra išdėnuvus ir sausa kaip žagaras...

FR. BIODRECKIS NATIONAL BUFET

3200 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigų ant antro mėnesio ant Jūsų nuosavybės...

LOUIS STERN and COMPANY

5 N. LA SALLE GATVĖ

Kampas Madison ir La Salle gatvių

Kambarys 909. Telefonas Main 4644

Joseph M. Azukas & Co., REAL ESTATE LOANS & INSURANCE

Notary Public

Taipgi parduoda lotus ir namus...

3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036

PAJIEŠKOJIMAI

"NAUJIENOSE" telpa daugiau pajieskojimų kaip kituose lietuviškuose laikraščiuose...

KAINOS UZ PAJIESKOJIMUS: (Vieno colio per 1 spalą) 50c už vieną kartą...

PAJIESKAU brolio, Tamošiaus Sielenio, Gyvena Amerikoje 9 metai...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU Antano Švercekio, kurs gyvena East Chicago, Ind. 10 metus...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

Pajieskau savo vyro, Adolfo Bulausko...

REIKALINGA mergina mokanti siuti rankom vyru ir moteru drabužius...

REIKALINGAS barzdaskutis. Darbas vakarais...

REIKALINGAS barberis, gerai žinantis savo darbą...

REIKALINGA moteris prie tvarkymo skudurų...

REIKALAUJAMA 4 janitorų, \$52-65; 2 vyru rankoms driliuoti...

Pajieskau giminių arba pažįstamų, Juozo Karnausko...

Pajieskau dēdės Antano Sukvickio, Kauno g., Telsių pav...

Pajieskau giminių arba pažįstamų, Juozo Karnausko...

JEIGU/TAMSTOS SIRDIS yra išdėnuvus ir sausa kaip žagaras...

FR. BIODRECKIS NATIONAL BUFET

3200 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigų ant antro mėnesio ant Jūsų nuosavybės...

LOUIS STERN and COMPANY

5 N. LA SALLE GATVĖ

Kampas Madison ir La Salle gatvių

Kambarys 909. Telefonas Main 4644

Joseph M. Azukas & Co., REAL ESTATE LOANS & INSURANCE

Notary Public

Taipgi parduoda lotus ir namus...

3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036

PAJIEŠKOJIMAI

"NAUJIENOSE" telpa daugiau pajieskojimų kaip kituose lietuviškuose laikraščiuose...

KAINOS UZ PAJIESKOJIMUS: (Vieno colio per 1 spalą) 50c už vieną kartą...

PAJIESKAU brolio, Tamošiaus Sielenio, Gyvena Amerikoje 9 metai...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU Antano Švercekio, kurs gyvena East Chicago, Ind. 10 metus...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

REIKALINGA mergina mokanti siuti rankom vyru ir moteru drabužius...

REIKALINGAS barzdaskutis. Darbas vakarais...

REIKALINGAS barberis, gerai žinantis savo darbą...

REIKALINGA moteris prie tvarkymo skudurų...

REIKALAUJAMA 4 janitorų, \$52-65; 2 vyru rankoms driliuoti...

Pajieskau giminių arba pažįstamų, Juozo Karnausko...

Pajieskau dēdės Antano Sukvickio, Kauno g., Telsių pav...

Pajieskau giminių arba pažįstamų, Juozo Karnausko...

JEIGU/TAMSTOS SIRDIS yra išdėnuvus ir sausa kaip žagaras...

FR. BIODRECKIS NATIONAL BUFET

3200 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigų ant antro mėnesio ant Jūsų nuosavybės...

LOUIS STERN and COMPANY

5 N. LA SALLE GATVĖ

Kampas Madison ir La Salle gatvių

Kambarys 909. Telefonas Main 4644

Joseph M. Azukas & Co., REAL ESTATE LOANS & INSURANCE

Notary Public

Taipgi parduoda lotus ir namus...

3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036

PAJIEŠKOJIMAI

"NAUJIENOSE" telpa daugiau pajieskojimų kaip kituose lietuviškuose laikraščiuose...

KAINOS UZ PAJIESKOJIMUS: (Vieno colio per 1 spalą) 50c už vieną kartą...

PAJIESKAU brolio, Tamošiaus Sielenio, Gyvena Amerikoje 9 metai...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU Antano Švercekio, kurs gyvena East Chicago, Ind. 10 metus...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

PAJIESKAU savo pusbrolių Antano ir Povilo Pakalnių...

KAS TURIT \$300. Pasitaiko labai gera proga nupirkti labai pigiai 2 familijų naują mūrinių namų su visais inžinierais...

J. SINKUS and CO. 3151 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė puikioje lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoje...

"AISKRIMINE" parduoda ant geros gatvės, arti teatro. Keturi metai ant vienos vietos...

PARSIDUODA 2 sėdynių automobilis. Kainuoja \$1200.00, parduodu labai pigiai...

PARSIDUODA salūnas su pirkėja ar be jos, biznis gerai išdirbtas per 12 metų...

PARSIDUODA arklis su visais pakinklais, vežimas tinkamas del kepėjo (baker) ar pienenų vežio...

PARSIDUODA fotografijų dirbtuvė lietuvių apgyventojų vietoje. Biznis nuo senai ir gerai išdirbtas...

PARSIDUODA kraučių šapa greitu laiku už prieinamą kainą. Gera proga geram kraučiuvi. Vieta išdirbta...

PARSIDUODA mėšos marketas, gero lietuvių apgyventojų vietoje, kam pas 17-tos ir Halsted gat., žema kaina...

PARSIDUODA pigiai 4 kamb. rakandai, turi būti parduoti greitai...

PARSIDUODA salūnas labai geroj vietoje, aplinkui dirbtuvės, lietuvių apgyventojų vietoje...

PARSIDUODA grosernė. Priežastis pardavimo — persikryšimas draugu. Gera vieta, skolas nėra...

PIETINĖS Michigano dalies žemės. Neišdirbtos kietmedžio žemės \$20 už akrą...

\$500 "cash", likusius po \$30 į mėnesį, priskaitant nuosimti, nupirka 2 flaty namą...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA — puiki kampinė krautuvė ir 6 gražūs pagyvenimui kambariai...

PARSIDUODA salūnas su pirkėja ar be jos, biznis gerai išdirbtas per 12 metų...

PARSIDUODA arklis su visais pakinklais, vežimas tinkamas del kepėjo (baker) ar pienenų vežio...

PARSIDUODA fotografijų dirbtuvė lietuvių apgyventojų vietoje. Biznis nuo senai ir gerai išdirbtas...

PARSIDUODA kraučių šapa greitu laiku už prieinamą kainą. Gera proga geram kraučiuvi. Vieta išdirbta...

PARSIDUODA mėšos marketas, gero lietuvių apgyventojų vietoje, kam pas 17-tos ir Halsted gat., žema kaina...

PARSIDUODA pigiai 4 kamb. rakandai, turi būti parduoti greitai...

PARSIDUODA salūnas labai geroj vietoje, aplinkui dirbtuvės, lietuvių apgyventojų vietoje...

PARSIDUODA grosernė. Priežastis pardavimo — persikryšimas draugu. Gera vieta, skolas nėra...

PIETINĖS Michigano dalies žemės. Neišdirbtos kietmedžio žemės \$20 už akrą...

\$500 "cash", likusius po \$30 į mėnesį, priskaitant nuosimti, nupirka 2 flaty namą...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

PARSIDUODA greitu laiku grosernė. Kaina \$275. Randa už kambarius \$10 mėn...

BUKIT ATSARGUS. Kuomet jus nueinat pas akių gydytoja del akių, visų pirma žiūrėkit, ar jis turi kolegijos diplomą ir taipgi ar yra užregistruotas, ar turi Optimetristo GLOS DIPLOMĄ.

As praktikuoja per 9 metus AKIU DAKTARAS. Jei jus kenčiat akių nuovargi, galvoni skaudėjimą, Dr. Meyers moksliskai pririnkti akiniai išgydys jums akis. Išegzaminavimas per specialista dyka.

DR. I. MEYERS 1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Valandos: 9 ryto iki 9 vakare; pėnyčioj iki 6 vakare, nedėlioj 10 iki 12. Tel. Haymarket 6212.

DR. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.

Valandos: 10-11 ryte, 4-5 po pietų ir 7-8 vakare. Nedėliomis 10-11 po pietų, 3354 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Tel. Drover 4974.

Dr. A. I. Epstein Seno kraujas Gydytojas ir Chirurgas Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas.

3600 SOUTH HALSTED STREET, kampas 36-tos gat., Chicago, Ill. Ofiso valandos: iki 10 v. ryte, nuo 1 iki 3 po pietų; nuo 6:30 iki 8:30 v. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 pagal sutarimą.

Tel. Drover 7848.

Dr. C. Z. Vezelis LIETUVYS DENTISTA Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakar, Nedėliomis pagal sutarimą.

4712 So. Ashland Ave., arti 47-tos gatvės.

Telephone Wentworth 3323 ir 1328.

DR. J. K. MEYERS Gydytojas Chirurgas ir Akuseras Užką Ofisas del beturčių. Ofisas ir gyvenimo vieta: 6062 So. STATE ST., CHICAGO.

Dr. W. Yuskiewicz Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane.

DR. W. YUSKIEWICZ, 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakar, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Telephone Yards 5032.

Dr. M. Stupnicki 3109 S. Morgan St., Chicago, Ill. Valandos. Nuo 8 iki 11 išryto, nuo 5 iki 8 vak.

Dr. Ramser AKIU SPECIALISTAS Prirenka visiems tinkamus akinus, egzaminuoja ir patarimus duoda dyka.

786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 išryto iki vakarui. Nedėliomis Nuo 9 išryto iki 2 po pietų. Tel. Haymarket 2434.